

OGÓLNOPOLSKI

TYGODNIK

GOSPODARSTWA

INFORMATOR PRZEDSIĘBIORCY PRYWATNEGO

Biblioteka
S o p o t
Gzerwanej Armii 101
Handlu Morskiego

SPIS RZECZY

Prywatny Przemysł Chemiczny	2
Zagadnienia profilu produkcji prywatnego przemysłu chemicznego — Władysław Kozłowski. * Centrala Prywatnego Przemysłu Chemicznego. * Struktura organizacyjna Centrali Prywatnego Przem. Chem. — Jerzy Kornacki. * Prywatny przemysł chemiczny Wybrzeża na nowym etapie — Witold Psarski. * Wyniki działalności prywatnego przemysłu chemicznego w I-szym kwartale 1949 r. * Obrady Prywatnego Przemysłu Chemicznego — E. W.	
I. Zagadnienia ogólne	9
Struktura Organizacyjna Nuczelných Władz Gospodarczych (dokończenie).	
V. Ceny i marże	11
Ceny art. fotochemicznych produkcji P. P. Film Polski. * Ceny vitasolu i anaformu. * Ceny produkcyjne na artykuły chemiczne. * Apteczki sportowe. * Ceny na acetonilid techniczny dla celów weterynaryjnych. * Ceny miodu sztucznego. * Obniżka cen daktyli. * Ceny wody sodowej i piwa na dworcach kolejowych. * Minimalne ceny przy skupie jaj. * Obniżenie cen drobiu gatunku „O”. * Ceny na artykuły dentystyczne „Boryszewo”. * Wyjaśnienie Biura Cen.	
VI. Ustawodawstwo gospodarczo-skarbowe	13
Nowe przepisy o obrocie bezgotówkowym (dok.) — E. L. * Zakres działania podatku od wynagrodzeń. * Prawnik radzi: Hadel lańcuszkowy; Zwolnienie z pracy — choroba; Wypłata wynagrodzenia w czasie choroby.	
VII. Zagadnienia socjalne	16
Kwartalny informator Izby P.-H. w Warszawie Nr 2.	
IX. Szkolnictwo zawodowe	31
Akcja szkoleniowa ekspozytury IPH — W. Stankiewicz. * Konferencja szkoleniowa.	
X. Różne	31
Z życia izb, związków i zrzeszeń. * Odpowiadamy czytelnikom.	

Zagadnienia profilu produkcji prywatnego przemysłu chemicznego

W działalności prywatnego przemysłu chemicznego w Polsce Odrodzonej rozróżnić można trzy okresy:
 — okres pierwszy, obejmujący lata 1945 — 1946 nacechowany dążeniem do wypełnienia luk produkcyjnych, spowodowanych przez wojnę;
 — okres drugi, obejmujący lata 1947 — 1948 w przeciągu których stworzone zostały ramy organizacyjne przemysłu, zakończone powołaniem do życia Związku Zrzeszeń Prywatnego Przemysłu Chemicznego oraz poczynione zostały pierwsze próby planowania produkcji;
 — wreszcie okres trzeci, obejmujący zapewne lata 1949 — 1950, w którym przed prywatnym przemysłem chemicznym stało zagadnienie ustalenia profilu produkcji i uregulowania zbytu w drodze stworzenia Centrali Prywatnego Przemysłu Chemicznego.

Pierwszy okres działalności prywatnego przemysłu chemicznego, z natury rzeczy pozbawiony być musiał cechy planowego działania. Dążenie do uruchomienia produkcji miało wszelkie znamiona działania żywiołowego. Tylko dzięki temu mogły być pokonane liczne przeszkody i trudności — jak skutki zniszczeń wojennych, brak surowców i brak ludzi.

Ujemną cechą tego okresu była jego koniunkturalność, która poprzez linię najmniejszego oporu doprowadzić musiała do licznej przewagi przedsiębiorstw łatwiejszych do uruchomienia o prostszej produkcji, jak mydlarstwo, proszkarstwo, paściarstwo i świeczkarstwo, z upośledzeniem trudniejszych działów, jak przede wszystkim synteza. Brak planowości oraz w ogóle brak wszelkich danych o liczbie zakładów i ich potencjale wytwórczym, musiał również spowodować rozwój takich działów produkcji, które w dostatecznej mierze mogłyby być obsłużone przez sektory uspołecznione. Choć w tym okresie nie mogła być jeszcze stosowana zasada hierarchii potrzeb, to jednak z punktu widzenia wyprodukowania niezbędnej masy towarowej dla rynku, odczuwającego ostry głód towarowy. — okres ten był potrzebny. W okresie tym produkcja prywatnego przemysłu chemicznego była silnie wzrastająca, brak jednak co do niej ścisłych i wiarygodnych danych.

W drugim okresie nastąpiło ujęcie prywatnego przemysłu chemicznego w ramy organizacyjne. Zrzeszenia, powstające spontanicznie w terenie jako organizacje dobrowolne — otrzymały charakter Zrzeszeń przymusowych oraz powołany został Związek Zrzeszeń.

Działalność nowopowstałych organizacji polegała przede wszystkim na rejestracji zakładów prywatnego przemysłu chemicznego oraz próbie opracowania pierwszego planu działalności. Wyniki rejestracji ujawniły błędy strukturalne, powstałe w pierwszym okresie z przyczyn koniunkturalnych. Rejestracja firm oraz pierwszy szacunkowy plan produkcji opracowany przez Związek w połowie 1947 roku na rok 1948 stworzyły pierwsze podstawy do liczbowego ujęcia działalności prywatnego przemysłu chemicznego. Brak jednak było dostatecznie ścisłych danych co do profilu produkcji w rozbięciu na poszczególne artykuły, brak było również norm zużycia surowców.

W roku 1948 opracowany został szczegółowy plan produkcji prywatnego przemysłu chemicznego, który poraz pierwszy pozwolił na ścisłe jakościowe i ilościowe ujęcie całego wachlarza produkowanych artykułów. W trwającym jeszcze okresie trzecim, na czelemy zagadnieniem stało się określenie profilu produkcji oraz ustabilizowanie i uporządkowanie zbytu w drodze powołania do życia Centrali Prywatnego Przemysłu Chemicznego.

Ustalenie profilu produkcyjnego prywatnego przemysłu chemicznego przeprowadzone być musi pod kątem widzenia potrzeb, wynikających z planu państwowego. Naczelnym założeniem powinna być zasada, iż przemysł prywatny ma spełnić rolę przemysłu pomocniczego i uzupełniającego przemysł państwowy, celem zapewnienia rynkowi niezbędnej masy towarowej. Prywatny przemysł chemiczny winien za tym:

a) produkować artykuły niezbędne dla wykonania planu pro-

- dukcji przez przemysł państwowy, jak np. smary specjalne dla hutnictwa, farby denne dla stoczni i linii żeglugowych itp.,
 b) produkować artykuły niezbędne dla należytego nasyceńa rynku za pośrednictwem państwowej sieci dystrybucyjnej, jak np. mydło do prania, pastę do obuwia i podłóg, niektóre kosmetyki itp.,
 c) produkować artykuły, dotychczas importowane, jak np. azotan srebra itp.,
 d) produkować na eksport, wreszcie
 e) produkować na wolny rynek.

Z powyższych założeń wynika, że ustalenie profilu produkcyjnego wymaga przeprowadzenia szczegółowej analizy zarówno państwowego planu produkcji, jak planu produkcji prywatnego przemysłu chemicznego, wreszcie planów importowych i eksportowych obydwóch sektorów. Analiza ta rzecz prosta opierać się powinna na możliwie dokładnej analizie rynku.

Dopiero konfrontacja wszystkich powyższych czynników umożliwi wyprowadzenie wniosku, co do potrzeby produkcji danego artykułu przez przemysł prywatny, jak również co do potrzebnej ilości.

Ze względu na zakres danych, niezbędnych do określenia możliwości produkcyjnych, jak i potrzeby produkcji danego artykułu, praca ta wymaga porozumienia pomiędzy wszystkimi zainteresowanymi czynnikami i nie może być za tym wykonana samodzielnie przez organizacje prywatnego przemysłu chemicznego, rozporządzające z natury rzeczy tylko tym fragmentem danych, który wynika z planu produkcji prywatnego przemysłu chemicznego. Szeroki wachlarz produkcji prywatnego przemysłu chemicznego, obejmujący blisko 700 artykułów, jak również wielka płynność planów produkcji państwowego przemysłu chemicznego, będąca skutkiem jego wielkiego i szybkiego rozwoju, zarówno co do ilości produkowanych artykułów, jak i co do wielkości ich produkcji, powoduje dalsze trudności w ustaleniu profilu produkcji sektora prywatnego. Ten stan rzeczy stwarza konieczność stopniowego ustalania profilu produkcji prywatnego przemysłu chemicznego. Niestety powoduje on również niemożność szybkiej stabilizacji produkcji i ustalenia bazy surowcowej, co do minimum ogranicza realne możliwości planowania. Należy zatem uczynić jaknajwiększy wysiłek, celem możliwie szybkiego zakończenia zbyt długo już trwającego stanu przejściowego. Czynnikiem znacznie przyspieszającym ustalenie profilu produkcji będzie niewątpliwie powołana ostatnio do życia Centrala Prywatnego Przemysłu Chemicznego.

Niezależnie od wyżej omówionych trudności już obecnie ze strony prywatnego przemysłu chemicznego uczynione być mogą pewne sugestie w oparciu o stan faktyczny i plan produkcji na rok bieżący.

Dynamikę rozwojową prywatnego przemysłu chemicznego charakteryzują następujące cyfry:

	Rok 1947	Rok 1948	Rok 1949
wykonanie plan			
Ilość produkcji w tysiącach ton	39	64	100
Wartość produkcji w miliardach złotych	15	23	36

Odnosnie planu produkcji na rok 1949 zauważyć należy, że wobec szczupłości bazy surowcowej ma on znaczenie teoretycznego planu. Przewidywana wartość produkcji w roku bieżącym według dotychczasowych szacunków obracać się będzie zapewne około wartości 12 — 16 miliardów złotych za cały bieżący rok.

Porównawcze zestawienie wykonania planu za rok 1948 i planu na rok 1949 daje następująca tablica:

Śpośród artykułów produkowanych przez prywatny przemysł chemiczny, z uwzględnieniem na wstępie podanych przesłanek, należałoby wymienić, jako szczególnie godne uwagi:

FABRYKA GUZIKÓW i GRZEBIENI

»I G O« Sp. z o. o.

WARSZAWA, BIAŁOBRZESKA 40-a

Poleca w dużym wyborze guziki galalitowe, bakelitowe i z masy perłowej, klamry i grzebienie.

PRODUKCJA PRYWATNEGO PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO WYKONANA W 1948 ROKU I PLANOWANA NA 1949 ROK
(ilość w tonach, wartość w milionach zł)

Nazwy grupy	R o k 1 9 4 8				R O K 1 9 4 9			
	Ilość	%	Wart.	%	Ilość	%	Wart.	%
I. Wyroby nieorganiczne	2.895	5,0	497	2,6	4.568	4,3	882	2,5
II. Gazy przemysłowe	667	1,2	47	0,3	500	0,5	82	0,2
III. Nawozy sztuczne	—	—	—	—	12.013	11,3	180	0,5
IV. Prod. suchej destylacji drew.	2.169	3,8	386	2,1	2.487	2,3	364	1,0
V. Prod. suchej dest. węg.	—	—	—	—	1.001	0,9	54	0,2
VII. Wyr. organ. uszlachetnione	487	0,8	475	2,5	660	0,6	1.034	2,9
VIII. Wyr. farmaceutyczne	68	0,1	42	0,2	359	0,3	253	0,7
IX. Wyr. kosmetyczne	990	1,7	2.287	12,1	1.057	0,9	2.754	7,7
X. Wyr. tłuszczowe	16.977	29,3	4.777	25,3	36.214	34,1	9.664	27,0
XI. Wyr. gumowe i ebon.	1.395	2,4	1.291	6,8	2.224	2,1	3.460	9,7
XII. Tworzywa sztuczne	978	1,7	1.296	6,9	2.740	2,3	2.167	6,0
XIII. Mat. wyb. i śr. zapalne	—	—	—	—	62	0,1	64	0,2
XIV. Farby, emalie i pokosty	15.424	26,7	4.538	24,1	17.927	16,9	8.219	22,9
XV. Zabawki	—	—	—	—	31	0,1	6	0,1
XVI. Inne wyroby	15.822	27,3	3.217	17,1	24.720	23,3	6.646	18,5
R a z e m	57.872	100,0	18.853	100,0	106.293	100,0	35.829	100,0

I. W GRUPIE WYROBÓW NIEORGANICZNYCH: Grupa ta obejmuje 147 artykułów. Ze względu na potrzeby rynku i przemysłu państwowego na szczególną uwagę zasługują następujące artykuły: kwas akumulatorowy, kwasy oczyszczone, kwas fluorowodorowy do trawienia, platyna i złoto do celów dentystrycznych, związki antymonu, związki amonu, związki baru, bizmutu, bromu, chromu, cyny, cynku, — w szczególności sole cynkowe do galwanizacji, związki kobaltu, magnezu, manganu, miedzi, niklu — w szczególności sole niklowe do galwanizacji, ołowiu potasu, rtęci — w szczególności jodek rtęci, sodu — w szczególności kwasny pirofosforan sodowy, sole odtłuszczające galwanizacyjne, związek srebra — w szczególności azotan srebra do celów fotograficznych, siarczyn wapnia i aluny.

II. GRUPA GAZÓW PRZEMYSŁOWYCH obejmuje produkcję kwasu węglowego i tlenu, prawie w całości odbieraną przez przemysł państwowy.

III. GRUPA NAWOZÓW SZTUCZNYCH — obejmuje produkcję superfosfatu kostnego, siarczanu potasu nawozowego i chlorku potasu. Ze względu na rozbudowę tego działu przemysłu państwowego oraz brak surowców niezbędne jest ustalenie, czy ten dział produkcji ma rację bytu w sektorze prywatnym. Znaczący należy, że istnieje jeden dobrze zainwestowany zakład w tej grupie produkcji.

IV. PRODUKTY SUCHEJ DESTYLACJI DREWNA I ZYWICZNE. Grupa ta obejmuje 16 artykułów. Produkty surowe suchej destylacji drewna, jak dziegieć drzewna, smoła drzewna, kwas octowy surowy i węgiel drzewny konieczne są dla zaspokojenia potrzeb rynku. Z przetworów suchej destylacji drewna na aceton pro analizie istnieje zapotrzebowanie odbiorców państwowych. Karbolinum drzewne niezbędne jest do celów konserwacyjnych. Z żywicy produkowana jest żywica utwardzona pocelulozowa, z produktów żywicznych niewielkie ilości kalafonii, terpentyny i olejków. W zakresie projektowanej produkcji wymienić należy plastyfikatory do gumy.

V. GRUPA PRODUKTÓW SUCHEJ DESTYLACJI WĘGLA. Obejmuje bądź artykuły, których produkcja była zaplanowana dopiero począwszy od 1949 roku, bądź też artykuły już produkowane, ale wykazywane dotychczas w grupie XVI — innych wyrobów.

Z ważniejszych artykułów, objętych tą grupą wymienić należy: karbolinum, lakier smolowy do żelaza, lepiki, smole preparowane i budowaną, tusz do tkanin.

VII. WYROBY ORGANICZNE USZLACHETNIONE. Grupa ta obejmuje 47 artykułów. Są to aldehydy, alkohole, chlorowce pochodne szeregu alifatycznego, estry, etery, ketony, kwasy oraz bezwodniki kwasowe, barwniki spożywcze, laki pigmentowe, barwniki kryjące do skór, barwniki atramentowe, emulgatory, olejki eteryczne do celów spożywczych, plastyfikatory tłuszczowe do farb, rozpuszczalniki i różne wyroby organiczne.

VIII. WYROBY FARMACEUTYCZNE stanowią produkcję ubożną w przemyśle chemicznym. Grupa ta obejmuje 44 różne artykuły. W roku 1949 planowana jest synteza atofanu.

IX. WYROBY KOSMETYCZNE. Grupa ta obejmuje 51 artykułów, produkowanych w kilkuset gatunkach, są to wyroby kosmetyczne do pielęgnacji ciała, wyroby do pielęgnacji włosów, wyroby do pielęgnacji zębów i jamy ustnej, wyroby kosmetyczne upiększające, olejki pachnące, wody pachnące i wody kosmetyczne różne.

X. WYROBY TŁUSZCZOWE. Grupa ta obejmuje 36 artykułów, są to tłuszcze, jak lanolina, olej roślinny garbarski, tłuszcz garbarski kalipsol, tłuszcze i oleje sulfonowe, oleina, stearyna, gliceryna surowa, kosmetyczna i techniczna, kleje, mydła wszelkiego rodzaju, tovoft, proszki do prania i płatki mydlane, olej emulgacyjny i świece.

XI. WYROBY GUMOWE I EBONITOWE. Grupa ta obejmuje 53 artykuły, a mianowicie: akcesoria trakcyjne, artykuły biurowe, artykuły gąbczaste, artykuły higieniczne jak smoczki, kauczuk dentystryczny i inne, drobne artykuły formowe, artykuły

LABORATORIUM CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNE W. ROZPĘDZIHOWSKI

WARSZAWA, UL. ŻELAZNA 59

zawiadania, że niżej wymienionych artykułów, produkcji Laboratorium Chemiczno-Farmaceutycznego

W. Rozpędzihowski, żądać należy przez Biuro Sprzedaży Artykułów Farmaceutycznych

„CENTROSAN”, Łódź, Roosvelta 1/3:

MYOSTRIATEL amp. 1 cc

ATOFHANYL amp. loco 5 i 10 cc

CALC, CHLORAT amp. 10%—10 cc

CALC, DIPURIN tabl. 0,5 GEO

CYLOTROPINA amp. loco 5 i 10 cc

Pozostałe artykuły swej produkcji dostarcza

EUPHYLLIN amp. loco 2 i 10 cc

GLUCOSA amp. 10%—10 cc

JOD CALC, DIPURIN tabl. 0,5 GEO

LAC STERIL amp. 2—3—5 i 10 cc

NATR. KAKODYLLIC 0,05—0, 0,75—0, 1 a 1 cc.

bepośrednio nasze Laboratorium.

sanitarne jak zakraplacze, palce gumowe i inne, artykuły sportowe, artykuły techniczne, jak walki gumowe, chodniki, korki gumowe i inne, bloki ebonitowe do akumulatorów, artykuły ebonitowe firmowe, płyty do napraw, klej gumowy, środki impregnujące, taśmy izolacyjne, galanterię i nici gumowe, okłady i waty, obuwi gumowe, pasy klinowe i napędne, rękawice, czepek, czapki, transportery, uszczelki i płyty uszczelniające, węże i inne.

XII. TWORZYWA SZTUCZNE. Grupa ta obejmuje 27 artykułów. Należą tu aminoplasty, jak kleje do drzewa, żywice anilinowe, modyfikowane, kondensaty mocznikowe formalinowe (polopas), fenoloplasty jak galalit, masa bakelitowa, kity i lakiery oraz mieszaniki bakelitowe, rączki do wałków, części do maszyn, galanteria bakelitowa, żywice fenolowo formalinowe, gudron — masa kablowa, smar do lin, smary do wózków kopalnianych, żywice syntetyczne i inne.

XIII. MATERIAŁY WYBUCHOWE I ŚRODKI ZAPALNE. Grupa ta obejmuje kłoty zapłonowe i ognie sztuczne.

XIV. FARBY SUCHE, MALARSKIE, EMALIE, LAKIERY, POKOSTY I ATRAMENT. W grupie tej, obejmującej 71 artykułów wymienić należy: farby suche w tym biel cynkowa, czernie, pigmenty, ultramaryna. Emalie olejne do sztanc, farby artystyczne, graficzne, rdzochronne i miniowe, fabry olejne podkładowe i do krycia, lakiery olejne, pokosty sztuczne i naturalne, rozeienczalniki i zmywacze do farb olejnych, emalie i lakiery spirytusowe, lakiery asfaltowe, kity malarskie, sykatywy i szpachlówkę malarską, pastę do skór, obuwia, i do podłóg, pastę do pasów, płyn do impregnacji skór, wosk do podłóg, wosk szewcki, smoła szewcka. Atramenty i tusze, ołówki i kredki, kreda olejna do znakowania.

XV. ZABAWKI. Grupa ta obejmuje lalki gumowe i różne zabawki gumowe.

XVI. GRUPA „INNE WYROBY” obejmuje 178 różnych artykułów z ważniejszych wymienić należy: kity i laki, środki do zwalczania szkodników, glazurę wlewnicową, czyszcivo grafitowe, środki do czyszczenia obuwia, środki do polerowania, luty dentystyczne

ne i zwykłe, matryce do powielania, taśmy do maszyn, emulsje do przeciągania rur, jelita sztuczne, kompozycje barwników, lepsze do rdzeni i piasek fermierski, licopodium, ładunek do gaśnię, masy hektograficzne, izolacyjne, optyczne, uszczelniające, drukarskie do wałców, mucholapki, matfuski do szlicht, numeratory signit, okładziny taśm hamulcowych, olej wiertniczy, oliwy specjalne do maszyn, pastę do uszczelniania okien, pastę do mebli, pastę do mycia rąk, płyn do amortyzatorów samochodowych, płyn do drukowania tkanin, płyn do wodomierzy objętościowych (Igem), płyn do przepustnic wysokotopliwych, płyny przeciwko zamarzaniu, płyn do hamulców, pomocnicze środki odlewnicze, preparat do konserwowania krwi, preparat do smarowania samochodów, proszki do spawania żelaza, stali i metali kolorowych, preparaty pokrywające szlicht dla stopów cyny, cynku, ołowiu i glinu oraz miedzi, smary specjalne, środki konserwujące, środek do usuwania kamienia kotłowego, środki pomocnicze dla przemysłu włókienniczego, struny chirurgiczne, odważki do płynów mianowanych, sole galwanizacyjne, szpika, torby przeciwmolowe, zwiłzacz do przędzy, gips dentystyczny, papier szliflerski, palniki ropne do pieców hartowniczych, węgle do telefonów, guziki, grzebienie, kłamry, guśnice, przemiał siarki, ebonitu, kwarcu, gumowanie tkanin, papierki lakmusowe, płyn do wodowskazów odległościowych, typu Igem, produkcji firmy „Pyron”.

Jak z powyższego opisowego przedstawienia wynika, wachlarz produkcji prywatnego przemysłu chemicznego jest bardzo szeroki. Nie ulega wątpliwości, że większość wyrobów produkowanych obecnie przez przemysł chemiczny jest istotnie potrzebna dla zaspokojenia potrzeb gospodarki narodowej. Ścisłe określenie, jakie rodzaje produkcji są zbyt, a jakie potrzebne dla wykonania planu sześciolatniego i zapewnienia rynkowy niezbędnej masy towarowej będzie musiało być przedmiotem dość długiej i żmudnej pracy zbiorowej i ona dopiero pozwoli należycie ustabilizować pracę prywatnego przemysłu chemicznego.

WŁADYSŁAW KOZŁOWSKI

Centrala Prywatnego Przemysłu Chemicznego

W dniu 11 czerwca br. został spisany akt rejentalny, mocą którego powołano do życia Centralę Prywatnego Przemysłu Chemicznego, Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie.

Przedmiotem działalności Centrali będzie uregulowanie zbytu prywatnego przemysłu chemicznego, zaopatrzenie tegoż w surowce i inne artykuły, niezbędne do działalności produkcyjnej oraz eksport wyrobów prywatnego przemysłu chemicznego.

Kapitał zakładowy wynosi 15 milionów złotych.

Udziałowcami Spółki są Izby Przemysłowo-Handlowe oraz Związki Zrzeszeń Prywatnego Przemysłu Chemicznego.

Rada Nadzorcza składa się z dwunastu członków, w tej liczbie dwóch członków delegowanych przez Państwową Komisję Planowania Gospodarczego, oraz dwóch przez Związek Zrzeszeń Prywatnego Przemysłu Chemicznego.

Pierwsze posiedzenie Rady Nadzorczej Spółki odbyło się w dniu 22 czerwca br. Na posiedzeniu tym Rada Nadzorcza ukonstytuowała się, powołując na Przewodniczącego Dr. Włodzimierza Mostowskiego, Prezesa Zrzeszenia Prywatnego Przemysłu Chemicznego w Krakowie, oraz na Vice-przewodniczącego Władysława Kozłowskiego, Dyrektora Związku Zrzeszeń. Na tymże posiedzeniu Rada Nadzorcza powołała Zarząd w składzie trzech osób: Dyrektora Zdzisława Gruszkę, powierzając mu funkcję Naczelnego Dyrektora, oraz na członków Zarządu Dyrektora Tadeusza Targońskiego i Dyrektora Tadeusza Kretschmera.

Powołanie do życia Centrali Prywatnego Przemysłu Chemicznego pozwoli na uporządkowanie i stabilizację działalności produkcyjnej prywatnego przemysłu chemicznego w myśl założeń planowej gospodarki naszego państwa.

Pierwszym zadaniem nowopowstałej Centrali będzie zawieranie umów ramowych z Centralami Handlowymi, jak Centrala Handlowa Przemysłu Chemicznego, Centrala Handlowa Materiałów Budowlanych i innymi. Z chwilą zawarcia umów ramowych po-

szczególne działy produkcji prywatnego przemysłu chemicznego będą mogły być postawione do dyspozycji odbiorców państwowych. Przede wszystkim wchodzi w rachubę następujące działy: mydło do prania, pasta do obuwia i do podłóg, wyroby kosmetyczne, środki izolacyjne dla budownictwa i wiele innych.

W dalszym rozwoju działalności Centrali Prywatnego Przemysłu Chemicznego w ścisłej współpracy z Centralami Państwowymi następować będzie stopniowe obejmowanie coraz to dalszych działów produkcji i jednocześnie z tym określanie potrzebnego profilu produkcji prywatnego przemysłu chemicznego.

Zakres prac, do których Centrala została powołana jest więc bardzo wielki i bardzo ważny. Zakres już aktualnych i pilnych zapotrzebowań sektora państwowego jest również bardzo znaczny, co pozwala żywić nadzieję, że działalność Centrali od początku jej istnienia będzie oparta na realnych podstawach gospodarczych.

WYTWÓRNIA CHEMICZNA

inż. W. Smolicz i S-ka

„TEKTOCHEMIA”

w Szopienicach obok Katowic, ul. dr Ziółkiewicza 23

Produkuje:

1. Uszczelniacz „BOBR” domieszka wodoodporna do betonów i wypraw, izoluje budynki od wód gruntowych i atmosferycznych.
2. „TEKTOFLUAT” płyn mineralizujący beton. Zasada działania — zamienia wapno hydratacyjne na związki twarde, nierozpuszczalne i chemicznie obojętne. Powoduje 100% mineralizację betonów.

Wytwórnia udziela wszelkich informacji o sposobie i zastosowaniu naszych artykułów w nowoczesnym budownictwie: mieszkalnym, fabrycznym i kolejowym.

Struktura organizacyjna Centrali Prywatnego Przem. Chem.

Plan państwowy wyznaczył Centralom Prywatnego Przemysłu konkretne zadania. Kierownictwu Centrali pozostawiono odpowiednią samodzielność gospodarczą i dyspozycyjną w ramach planu państwowego. Rozporządza ono zatem samodzielnie odpowiednimi środkami stwarzającymi korzystne warunki dla osiągnięcia wysokich wskaźników ekonomicznych.

Zadania postawione do wykonania CPPCh skłoniły jej kierownictwo do zaprojektowania schematu organizacyjnego zbliżonego do organizacji Centrali Państwowych. Przyjęto tę samą nomenklaturę poszczególnych komórek, a więc: Służba, Dział, Oddział, Sekcja. Ich ustawienie niewiele odbiega od wprowadzonego w Centralach Państwowych.

Postanowiono poza tym zbudować aparat giętki, wykwalifikowany, bez przesostów biurokratycznych, mogący należycie spełnić postawione mu zadania i dać pełną i prawidłową dokumentację i legitymację wszystkim swych czynności i zamierzeń.

Naczelnemu Dyrektorowi podporządkowano dwa zasadnicze pioniry: Służbę Handlową, obejmującą Działy Obrotu Towarowego, Zaopatrzenia, Zbytu, Techniczny, Handlu Zagranicznego i Służbę Finansowo-Administracyjną, obejmującą Działy: Finansowy, Księgowości, Administracyjny. Działy dzielą się na odpowiednią ilość Oddziałów, Oddziały na Sekcje. Na czele Służb stoją Dyrektorzy - Członkowie Zarządu, na czele Działów — Naczelni, Oddziałów i Sekcji — Kierownicy.

Również Naczelnemu Dyrektorowi podporządkowano bezpośrednio Działy: Ekonomiczny i Ogólny. Na ewentualną krytykę zasłużyc może bezpośrednie podporządkowanie Naczelnemu Dyrektorowi Działu Ogólnego — będącego w CPPCh komórką odpowiedzialną za porządek pracy w biurze, dokumenty i registraturę. Do decyzji takiej skłoniło jednak to, aby najwyższemu czynnikowi operatywnemu Centrali dać bezpośredni nadzór nad normalnie zamedywanym odcinkiem pracy, który stanowi jednak o porządku względnie nieporządkach w biurze. Dział ten obejmuje jednocześnie Oddział Personalny, podlegający funkcynie Naczelnemu Dyrektorowi bezpośrednio, a administracyjnie Naczelnikowi

Działu. W przyszłości po zakończeniu okresu organizacyjnego i całkowitym okrzepnięciu Centrali — Dział ten podporządkowany zostanie Służbie Finansowo-Administracyjnej.

Tak więc na czele poszczególnych operatywnych komórek organizacyjnych postawiono kierowników, którzy są w pełni odpowiedzialni za całokształt pracy podległej komórki, zarówno za rezultaty ekonomiczne, jak i manipulacyjne. Każdy kierownik podlega bezpośrednio kierownikowi wyższego stopnia i dostaje polecenia i zadania od bezpośredniego swego szefa. W ten sposób stworzono linię odpowiedzialnych kierowników: Naczelny Dyrektor — Dyrektor Służby — Naczelnik Działu — Kierownik Oddziału — Kierownik Sekcji.

Każdy kierownik ma, względnie może mieć swój aparat pomocniczy, wykonujący względnie przygotowujący określone prace na zlecenie kierownika. Te funkcjonalne organy nie mają prawa wydawać zarządzeń niższym kierownikom, ani też ich funkcjonalnym organom.

Tego rodzaju organizacja łączy w sobie zalety liniowego i funkcjonalnego systemu kierownictwa.

Z powyżej — w wielkim skrócie przedstawionej struktury organizacyjnej jasno wynika, że CPPCh przyjęła jedność kierownictwa i zasadę tę wprowadziła we wszystkich ogniwoch podstawowych — od Naczelnego Dyrektora do Kierownika Sekcji.

Jedność kierownictwa jest jednak związana z udziałem pracowników w kierowaniu Centralą. Pracownikom dano pełne prawo bezpośredniej pomocy kierownictwu, możliwość występowania z krytyką niedociągnięć na tygodniowych wspólnych naradach — stworzono warunki, w których pracownicy są bezpośrednio zainteresowani, aby kierownictwo było na wysokim poziomie, a przedsiębiorstwo osiągało jak najlepsze wyniki.

Udział pracowników w kierowaniu Centralą, ich inicjatywa, doświadczenie i rzeczowa krytyka nie narusza w niczym zasady jedności kierownictwa.

JERZY KORNACKI

Prywatny przemysł chemiczny Wybrzeża na nowym etapie

Ponieważ rozwój przemysłu chemicznego jest jednym z najbardziej decydujących czynników o niezależności gospodarczej kraju, w hierarchii 6-cio letniego planu uznany został przemysł chemiczny, za drugi z rzędu, po węglu, najpoważniejszy przemysł w Polsce. Państwo, kładąc szczególny nacisk na stopień rozbudowy kluczowego przemysłu chemicznego, stawia także konkretne zadania przed prywatnym sektorem tego przemysłu.

W obecnym modelu gospodarczym prywatny przemysł znalazł swoje określone miejsce i coraz bardziej włączony jest w ramy zasad ustrojowych i plany gospodarcze, przez nadawanie przemysłowi temu właściwych kierunków działalności i możliwości rozwojowych.

Celem wydawanych zarządzeń przez państwowe organy gospodarcze, dotyczących i kierujących działalnością prywatnego przemysłu jest współdziałanie tego przemysłu z przemysłem państwo-

wym w sensie uzupełnienia produkcji kluczowej w tych działach, gdzie nie istnieje produkcja masowa i nie jest daleko posunięta mechanizacja, oraz w takich gałęziach produkcji, gdzie istnieją możliwości i opłacalność wykorzystania stosunkowo drobnych wyposażeń technicznych prywatnych zakładów, jak i wydobycia z rynku i przerobienia drobniejszych partii surowców krajowych.

W tym zakresie działalności, wykorzystana zostaje z pożytkiem dla ogólnokrajowej gospodarki elastyczność prywatnej produkcji jak i przedsiębiorczość, oraz inicjatywa cechująca prywatnego przedsiębiorcę.

Zarządzenie Ministerstwa Przemysłu i Handlu z dnia 12 marca b. r. i fakt ukonstytuowania się Centrali Prywatnego Przemysłu Chemicznego stawiają prywatny przemysł chemiczny na nowym etapie kierowanego ogólnie rozwoju i włączają ten przemysł w rytm gospodarki uspołecznionej.

DOM PRZEMYSŁU I HANDLU

A D A M A G R E T Z I N G E R A

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

WARSZAWA,

PODSKARBIŃSKA 44,

TELEFONY: 45-46, 51-08.

Produkuje:

TLENKI METALI

w ramach umowy z Centralą Handlową Przemysłu Chemicznego.

Wspomniane zarządzenie Ministerstwa określa jakiego rodzaju produkcja prywatnego przemysłu potrzebna jest Państwu, utworzenie zaś Centrali Prywatnego Przemysłu Chemicznego rozwiązuje problem zbytu produkcji prywatnej dla sektora państwowego i daje możliwość pełnej wzajemnej współpracy, a co za tym idzie możliwość planowanego i konsekwentnego wypełniania zadań postawionych przez Państwo przed przemysłem prywatnym.

Centrala Prywatnego Przemysłu Chemicznego spełniając rolę dostawcy dla państwowego aparatu dystrybucyjnego zapewnia równocześnie prywatnemu producentowi zaopatrzenie w surowce i ciągłość pracy.

Rozwiązanie dwóch zasadniczych i decydujących problemów, t. j. zapewnienie bazy surowcowej i możliwości zbytu, stwarza pomyślnie perspektywy dla tych przedsiębiorstw, które zdołają nadać swoją produkcję w kierunku pożądanym przez Państwo.

Na tle tych nowych warunków rozwoju, prywatny przemysł chemiczny skupiony na Wybrzeżu i stanowiący część zaplecza gospodarki morskiej znajduje specjalne pole dla swej działalności.

Z retrospektywnego zarysu dotychczasowej działalności na odcinku gospodarki morskiej wynika, że prywatny przemysł chemiczny wniósł duży zasób pracy w tej dziedzinie i w dalszym ciągu istnieją poważne możliwości rozwijania pożytecznej działalności produkcyjnej.

Najbardziej dotychczasowo rozwinięta branża mydlarska znajdowała do czasu wejścia w życie okólnika Ministerstwa P. i Handlu Nr 10 szeroki zbytny na mydła różnych rodzajów i gatunków dla Linii Żeglujowej G. A. L., wytwórnie farb i lakierów zaopatrywały Stocznie w swoje wyroby, oraz w dziedzinie usług zajmowały się malowaniem okrętów (np. transatlantyk „Sobieski” malowany był przez prywatną firmę), wytwórnie pokostów zaopatrywały Zjednoczenie Stoczni Polskich w Gdańsku, Stocznie Rybacką w Gdyni oraz Stocznie w Pleniewie, (jedna z firm w ciągu ubiegłego roku dostarczyła pokostu dla stoczni ogólnej wartości ca 20.000.000 zł). Wytwórnia produkująca chlorek metylu dostarczała dla celów chłodnictwa duże ilości tego artykułu takim instytucjom, jak: G.A.L. „Dalmor”, Zjednoczone Stocznie Polskie. Dwie wytwórnie z terenu Wybrzeża zajmowały się stale

i wyłącznie przetwórstwem odpadków rybnych na trany i smary z surowca otrzymywanego od Centrali Rybnej.

Ubiegły okres skutkiem tego zarządzenia zahamował rozwój produkcji związanej z gospodarką morską, obecnie jednak otwierające się możliwości dostawy dla sektora państwowego umożliwiają kontynuowanie przez przemysł prywatny produkcji, związanej z gospodarką morską.

Centrala Prywatnego Przemysłu Chemicznego, która poczyniła już pierwsze kroki w nawiązywaniu transakcji na dostawę produkcji prywatnej instytucjom państwowym, niewątpliwie zajmie się specyficznym gospodarczo terenem Wybrzeża i umożliwi rozwój szerokiego wachlarza produkcji prywatnego przemysłu chemicznego, związanej z gospodarką morską.

Analiza rynku zbytu dokonywana bieżąco przez Zrzeszenie Prywatnego Przemysłu Chemicznego w Gdyni, wykazuje, że istnieją szerokie możliwości zbytu dla instytucji państwowych na wszelkiego rodzaju farby i lakiery, ze szczególnym uwzględnieniem farb dennych, następnie istnieje duże zapotrzebowanie na środki impregnujące, środki dezynfekcyjne dla rybołówstwa, chemikalia używane w chłodnictwie, środki zmiekkające wodę kotłową dla statków. W dziedzinie przetwórstwa istnieją duże możliwości przeróbki odpadków rybnych na trany techniczne i jadalne oraz smary. Pożądanym byłoby uruchomienie zakładu, zajmującego się dezodoryzacją tranów leczniczych. Odczuwa się także brak produkcji uszczelnień gumowych oraz warsztatów galwanizacyjnych.

Jak z powyższego wynika zakres działalności prywatnego przemysłu chemicznego na Wybrzeżu jest dość szeroki i potrzeba istnienia tego przemysłu jest niewątpliwa, pod warunkiem obrania przez poszczególne zakłady właściwego kierunku produkcji, dostosowanego do potrzeb planu gospodarczego i warunków regionalnych.

Niewątpliwie przyjęcie z ufnością przez przedsiębiorców nowych form organizacyjnych z jednej strony, a przez sprawne działanie Centrali Prywatnego Przemysłu Chemicznego z drugiej strony, — osiągnie prywatny przemysł chemiczny duże sukcesy w konsekwencji włączenia swej działalności w gospodarkę społeczną.

WITOLD PSARSKI

Nie wyrzucamy pustych tub metalowych!

Powszechnie znane, jako opakowania pasty do zębów, kremów, klei i balsamów tuby metalowe otrzymuje się z bardzo cennego surowca. Składają się nań cynn, antymon i ołów, surowce w 100% importowane albo, jak ołów deficytowe. Zamieszczona obok tabelka w sposób obrazowy ilustruje możliwości przysporzenia państwu dewiz drogą oszczędzania tego, marnowanego zwykle, surowca.

**OSZCZĘDZAC CYNĘ I ANTYMON!
NIE MARNOWAC I NIE WYRZUCAĆ STARYCH METALOWYCH TUB!**

Na to zwyczajowe marnotrawstwo zwracamy uwagę zainteresowanym branżom i Zrzeszeniom!

Kto podejmie odpowiednią inicjatywę?

R O C Z N I E

30.000.000 TUB ZUŻYWAMY   **15.000.000 TUB ZUŻYTYCH ZBIERZEMY**   **30.000.000 ZŁ. ZA OŚCZĘDZIMY**

OLEJARNIA CHEMOLIN

poleca pokost

CZYSTO LNIANY, OLEJ LNIANY oraz MAKUCHY po cenach niskich

WARSZAWA, UL. BRZESKA 6-a, TEL. 42-29.

PILNIKI IGŁOWE

3 mm x 150 mm w 8 profilach:

plaskie, plaskie szpic., nożowe, czworokątne, okrągłe, półokrągłe, trójkątne i daszkowe,

poleca z natychmiastową dostawą

FABRYKA PILNIKÓW

St. KACZMAREK

Poznań, Sikorskiego 20.

Wyniki działalności prywatnego przemysłu chemicznego

W I-SZYM KWARTALE 1949 R.

Ilość przedsiębiorstw uległa zmniejszeniu w porównaniu z IV-tym kwartałem 1948 r. o 10,75%, zaś w porównaniu z I-ym kwartałem 1948 r. o 35,18%.

Stan zatrudnienia zmniejszył się o 14,12% w stosunku do IV

kwartału ubiegłego roku, zaś o 23,48% w stosunku do I-go kwartału tegoż roku.

Terenowy i branżowy rozkład przedsiębiorstw oraz stan zatrudnienia obrazuje poniższa tablica.

TABLICA 1

ILOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTW													STAN ZATRUDNIENIA												
Grupa	Częstochowa	Gdynia	Katowice	Kraków	Lublin	Łódź	Poznań	Rzeszów	Szczecin	Warszawa	Wrocław	Razem	Grupa	Częstochowa	Gdynia	Katowice	Kraków	Lublin	Łódź	Poznań	Rzeszów	Szczecin	Warszawa	Wrocław	Razem
I. Wyroby nieorganiczne	1	2	2	4	1	1	3	—	—	11	4	29	I. Wyroby nieorganiczne	11	8	37	23	1	4	26	—	—	145	38	293
II. Gazy przemysłowe	2	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	5	II. Gazy przemysłowe	24	—	43	—	—	—	19	—	—	—	—	56
III. Nawozy sztuczne	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	III. Nawozy sztuczne	—	—	—	24	—	—	—	—	—	—	—	24
IV. Prod. such. dest. drew.	1	1	—	—	7	—	—	1	1	7	—	18	IV. Prod. such. dest. drew.	10	9	—	—	195	—	—	3	4	38	—	169
VII. Wyr. organ. uszlachet.	6	3	1	2	—	2	6	—	—	14	—	34	VII. Wyr. organ. uszlach.	67	42	1	23	—	7	96	—	—	177	—	413
VIII. Wyroby farmac.	—	2	—	2	—	—	3	—	—	—	—	7	VIII. Wyroby farmac.	—	25	—	29	—	—	25	—	—	—	—	77
IX. Wyroby kosmet.	5	8	17	27	2	10	16	—	1	71	4	161	IX. Wyroby kosmet.	54	26	71	158	23	91	152	—	5	614	9	1.203
X. Wyroby tłuszcz.	14	24	16	32	22	13	30	4	3	46	14	218	X. Wyroby tłuszcz.	108	164	106	147	57	136	246	23	11	433	47	1.478
XI. Wyr. gum. i ebonit.	1	—	7	8	—	5	9	—	—	38	1	63	XI. Wyr. gum. i ebonit.	15	—	89	62	—	65	87	—	—	639	26	983
XII. Tworzywa sztuczne	2	2	4	22	—	6	15	2	1	34	—	88	XII. Tworzywa sztuczne	28	68	28	186	—	74	180	19	6	504	—	1.093
XIII. Środki zapalne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	XIII. Środki zapalne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45	45
XIV. Farby emalie, pokosty	7	22	33	30	2	8	19	4	5	57	8	195	XIV. Farby emalie, pokosty	132	133	231	234	7	137	240	9	26	743	55	1.947
XVI. Inne wyroby	10	23	42	36	4	25	19	5	2	54	1	221	XVI. Inne wyroby	124	115	252	160	17	153	346	35	12	420	—	1.164
Razem	49	87	124	164	38	70	121	16	13	333	32	1.047	Razem	573	588	858	1.052	210	667	1.417	89	64	3.758	176	9.452

Zaopatrzenie w surowce było w dalszym ciągu niedostateczne, aczkolwiek lepsze, niż w IV kwartale 1948 r.

W odniesieniu do kluczowych surowców reglamentowanych wynosiło ono 19,18% zapotrzebowania.

Wielkość produkcji w porównaniu z ubiegłym kwartałem zmniejszyła się z 11.556 ton a 8.098 ton, co stanowi 70,07%, a wartość z 4.241 mil. zł na 3.442 mil. zł, co stanowi 81,15%. W stosunku do I kwartału roku ubiegłego wielkość produkcji spadła z 15.025 ton na 8.098 ton, co stanowi 53,89%, a wartość z 4.476 mil. zł na 3.442 mil. zł, co stanowi 76,89%. Spadek produkcji prywatnego przemysłu chemicznego wywołany został przede wszystkim niedostatecznym zaopatrzeniem surowcowym, które spowodowało likwidację wielu firm, a odbiło się również na produkcji firm pozostałych. Nieco mniejszy spadek wartości, niż wielkości produkcji świadczy przede wszystkim o przestawieniu produkcji na artykuły droższe.

Wielkość i wartość produkcji w rozbiu branżowym i terenowym przedstawiają: Tablica 2-ga i 3-cia.

TABLICA 2

Nazwa grupy	A. Wielkość Ilość w tonach	B. Wartość Suma w milionach złotych
I. Wyroby nieorganiczne	517	73
II. Gazy przemysłowe	166	18
IV. Prod. such. dest. drewna	211	37
VII. Wyroby organiczne uszlachet.	70	156
VIII. Wyroby farmaceutyczne	31	13
IX. Wyroby kosmetyczne	188	580
X. Wyroby tłuszczone	1.310	512
XI. Wyroby gumowe i ebonitowe	351	374
XII. Tworzywa sztuczne	797	333
XIII. Środki zapalne	—	7
XIV. Farby, emalie, pokosty	2.702	981
XVI. Inne wyroby	1.775	358
Razem	8.098	5.442

Masę walcową do maszyn drukarskich poleca
LABORATORIUM CHEMICZNE
E. SKÓRCZ
 Bydgoszcz, Bocianowo 31

WYKWIŃTNE KOSMETYKI
„PERFECTION“
 DZIERŻ. „SFINKS“ B. MISKIEWICZ i S-ka
 WARSZAWA, ul. MOKOTOWSKA 9.

T A B L I C A 3

L. p. Nazwa Zrzeszenia	A. Wielkość Ilość w tonach	B. Wartość Suma w milio- nach złotych
1. Częstochowa	488	154
2. Gdynia	371	141
3. Katowice	2.444	270
4. Kraków	661	382
5. Lublin	199	61
6. Łódź	374	175
7. Poznań	1.443	571
9. Szczecin	31	13
10. Warszawa	1.863	1.011
8. Rzeszów	60	18
11. Wrocław	364	46
R a z e m	8.098	3.442

Zbyt do sektora państwowego wyniósł 22% całości produkcji, sektora spółdzielczego 23%, prywatnego 55%.

W okresie I-go kwartału została obniżona cena mydła do prania na 375 zł za kg, poza tym ceny nie uległy zmianom.

Firmy mydlarskie zawarły umowę na dostawę mydła do prania

z Centralą Handlową Przemysłu Chemicznego, co umożliwiło stabilizację produkcji tego działu przemysłu.

W okresie I-go kwartału prowadzone były prace przygotowawcze nad zorganizowaniem Centrali Prywatnego Przemysłu Chemicznego.

OTG

ukazuje się punktualnie...

...podczas gdy niektórzy Czytelnicy opłacają prenumeratę ze znacznym opóźnieniem.

Prosimy o uregulowanie prenumeraty za III kwartał i ewentualnych zaległości

Obrady prywatnego przemysłu chemicznego

W dniu 10 czerwca br. w sali konferencyjnej Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie odbył się zjazd Delegatów Związku Zrzeszeń Prywatnego Przemysłu Chemicznego.

Obrady zagalil Prezes Związku inż. Władysław Kłosowski, stwierdzając, że jest to drugie Zwyczajne Walne zgromadzenie Członków Związku Zrzeszeń Prywatnego Przemysłu Chemicznego, który reprezentuje 1049 przedsiębiorstw. Prezes Kłosowski powitał Dyrektora Izby P.-H. mgra M. Szyszkowskiego i poprosił go do Prezydium. Przewodniczącym Zjazdu został inż. Oskar Gross.

Z kolei zabrał głos dyr. Związku Zrzeszeń Pryw. Przem. Chemicznego ob. Władysław Kozłowski, który omówił zadania i prace stojące przed Centralą Prywatnego Przemysłu Chemicznego. Następnie wygłosił przemówienie Dyrektor Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie ob. Szyszkowski, który na wstępie zakomunikował, że już zostały załatwione przez PKPG wszystkie wnioski dotyczące obsady Centrali, kapitału i innych spraw organizacyjnych. Kapitał zakładowy 15 milionów zł jest bardzo wysoki jeśli się zważy, że wiele innych Central rozpoczęło pracę z kapitałem wynoszącym 3 miliony zł.

Czynnikami państwowymi przywiązują wielką wagę do prywatnego przemysłu chemicznego, zaś egzystencja prywatnego przemysłu chemicznego jest możliwa wtedy, gdy będzie istniała Centrala, która ma bezpośredni kontakt z sektorem państwowym i wszelkie poparcie czynników rządowych. Na konferencjach w PKPG ustalono, że przeprowadzonych zostanie szereg rozmów poszczególnych Central prywatnego przemysłu z Centralami Państwowymi.

Centrale Handlowe nie są konkurencją Związku Zrzeszeń, są to przede wszystkim wielkie aparaty handlowe Związków Zrzeszeń. Jest to symbioza pracy i konieczne jest współdziałanie między

dzi Związkiem Zrzeszeń a Centralą. Następnie ob. dyr. Szyszkowski przypomniał, że na Kongresie Związków Zawodowych była poruszona sprawa wykorzystania potencjału produkcyjnego. Możliwości produkcyjne prywatnego przemysłu chemicznego są duże i bardzo różnorodne. Rząd chce mieć obraz prywatnego przemysłu chemicznego — jego zdolności produkcyjnych. Należy więc zorganizować organizm zdolny do planowania.

Przemysł prywatny ma być uzupełnieniem przemysłu państwowego, nie jego konkurencją. Ma więc wielkie szanse rozwojowe. Na zakończenie mgr Szyszkowski podkreślił, że Dyrektor Departamentu Drobno Przemysłu i Rzemiosła ob. mgr K. Gadomski na konferencjach przeprowadzonych z IPH wyraził gotowość współpracy z Centralami. Reszta zależy od konsekwentnego zrozumienia, że koncepcja ścisłej współpracy jest jedyną.

W sprawozdaniu za rok 1948 dyr. Kozłowski podkreślił, że w zakresie sprawozdawczości nastąpiła pewna poprawa, jednak niedostateczna. Rok ubiegły nacechowany był wielką płynnością liczby przedsiębiorstw przemysłu chemicznego. Rozdział przedsiębiorstw między przemysł i rzemiosło został dokonany w sposób pomyślny.

Należy podkreślić, że plan produkcyjny za rok 1948 został wykonany. Na pierwsze miejsce w wykonaniu planu wysunął się dział kosmetyki, który jest najbardziej niezależny od baz surowcowych. Wykonaniem planu na r. 1948 prywatny przemysł chemiczny zadokumentował gospodarzą koniecznie swego istnienia. Realne plany produkcyjne na lata przyszłe mogą być dokonywane jedynie w oparciu o dokładną sprawozdawczość.

Następnie prof. Z. Makarezyk udzielił kilku informacji dotyczących zbiorowego układu pracy.

Jako punkt następny odczytane było sprawozdanie Komisji Rewizyjnej, które przyjęto i udzielono absolutorium władzom Związku.

Omawiając program prac na r. 1949 ob. dyr. Kozłowski zaznaczył, że ze względu na spadek liczby firm w niektórych Zrzeszeniach koniecznym jest stworzenie z tych Zrzeszeń, eksportu najbliższych terenowo Zrzeszeń. W roku 1949 nastąpi usprawnienie sprawozdawczości, zostanie rozszerzona współpraca Centrali P. P. Ch. z sektorem państwowym. Niezbędne jest prowadzenie dalszej lustracji przedsiębiorstw, dalsze prowadzenie akcji sprawdzania norm produkcji i zużycia surowców jako wstęp do akcji racjonalizacji.

W związku z planem sześciioletnim niezbędne jest zbadanie realnych możliwości rozszerzenia produkcji ze szczególnym uwzględnieniem syntezy. W roku bieżącym będzie rozszerzona akcja szkolenia i dokształcania zawodowego.

W dalszych obradach Zjazdu uchwalono budżet, wybrano komisję Rewizyjną oraz członków Sądu. Jednocześnie powołano specjalną komisję do opracowania dla PKPG memoriału w sprawie zaopatrywania w surowce prywatnego przemysłu chemicznego.

Na zakończenie zebrani podkreśliли zasługi i ofiarną pracę jaką włożył Dyrektor Związku Zrzeszeń Pryw. Przemysłu Chemicznego ob. Kozłowski dla przemysłu chemicznego. **E.-W.**

Wysiłkiem wszystkich obywateli odbudujemy Pomnik ADAMOWI MICKIEWICZOWI

w Warszawie

Ofiary w wysokości conajmniej 0,25 proc. obrotu firmy w maju br. należy wpłacić niezwłocznie do Biur Zrzeszeń z zaznaczeniem „Ad. Mickiewiczowi”.

ZAGADNIENIA OGÓLNE

Struktura Organizacyjna Naczelnych Władz Gospodarczych

(III)

Tym odcinkiem kończymy cykl poświęcony organizacji Naczelnych Władz Gospodarczych. W numerze 21/22 OTG podamy obszerny spis Ministerstw, Urzędów, Banków, Samorządu Gospodarczego, Zrzeszeń, Central i t. p.

REDAKCJA

MINISTERSTWO BUDOWNICTWA

Ministerstwo Budownictwa powstało na miejsce zniesionego Ministerstwa Odbudowy. Na czym polega różnica między strukturą organizacyjną dawnego Ministerstwa Odbudowy a nowo utworzonego Ministerstwa Budownictwa?

Różnica wynika przede wszystkim ze zmiany treści resortu: zadania Ministerstwa Odbudowy były natury inwestycyjnej, wykonawczej i normatywno - nadzorczej. Jednak zadanie inwestycyjne przytłaczało pozostałe zadania. To też Ministerstwo Odbudowy nie mogło zwracać dostatecznej uwagi na rozwój podległego aparatu uspołecznionych przedsiębiorstw wykonawczych, również odcinek nadzoru nie nadążał za rozwojem wykonawstwa.

Obecnie Ministerstwo Budownictwa ma skoncentrować się na wykonawstwie i nadzorze nad wykonawstwem.

Wyrazem tych tendencji jest uchwalony przez Radę Ministrów w dniu 12.V.1949 r. wykaz przedsiębiorstw podlegających kierownictwu Ministerstwa Budownictwa:

- A. 1. Centralny Zarząd Państwowych Przedsiębiorstw Budowlanych i przedsiębiorstwa nadzorowane.
2. Centralny Zarząd Przedsiębiorstw Budownictwa Przemysłowego i przedsiębiorstwa nadzorowane z wyjątkiem następujących przedsiębiorstw specjalizowanych:
  - 1) Przedsiębiorstwo Robót Elektrycznych — z wyłączeniem działów pracujących w zakresie budownictwa ogólnego, które zostanie przekazane do Ministerstwa Gór, nictwa i Energetyki.
  - 2) Przedsiębiorstwo Budowy Pieców Przemysłowych oraz
  - 3) Przedsiębiorstwa Budowy Fundamentów i Montażu Maszyn, które zostaną przekazane do Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego.
3. Społeczne Przedsiębiorstwa Budowlane i przedsiębiorstwa nadzorowane.
4. Państwowe Przedsiębiorstwo Robót Komunikacyjnych Nr. 1 — Roboty Inżynieryjno - Budowlane.
5. Centralne Biuro Projektów Architektonicznych i Budowlanych

B. 1. Centrala Spółdzielni Mieszkaniowych.

Wymienione tutaj przedsiębiorstwa obejmują całość uspołecznionego wykonawstwa w zakresie budownictwa właściwego (tzn. z wyłączeniem robót specjalnych, jak drogowe i melioracyjne, czy też wiążących się bezpośrednio z procesami technologicznymi i produkcyjnymi, jak budowa kopalń lub pieców hutniczych).

Ponadto drobne przedsiębiorstwa uspołecznione, jak samorządowe i spółdzielcze oraz przedsiębiorstwa prywatne są poddane faktycznemu nadzorowi Ministerstwa.

Drugi pion działalności resortu obejmuje zagadnienia normatywne i nadzoru dla całości budownictwa. Należą tutaj sprawy planów zabudowy i osiedli, wytyczne projektowania architektonicznego i budowlanego, nadzór budowlany i prawodawstwo. Planowanie przestrzenne w skali regionalnej i krajowej natomiast, przechodzi jako ściśle związane z ogólnym planowaniem gospodarczym do Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

Stosownie do tych zadań, podział organizacyjny Ministerstwa jest następujący (Monitor Polski „A”, nr 32, poz. 457):

Gabinet Ministra, Biuro Budżetowo - Gospodarcze, Biuro Kadr, Biuro Kontroli, Biuro Administracji Budowlanej, Departament Planowania Miast i Osiedli, Departament Projektowania, Departament Planowania, Departament Techniczny, Departament Zaopatrzenia, Departament Zatrudnienia i Płac, Departament Finansowy.

MINISTERSTWO HANDLU WEWNĘTRZNEGO

Rozporządzenie Rady Ministrów (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 62) ustaliło, że do zakresu działania Ministra Handlu Wewnętrznego należą wszystkie sprawy handlu wewnętrznego (usług handlowych) zarówno uspołecznionego (państwowego, samorządowego,

spółdzielczego i organizacji społecznych) jak i prywatnego, w szczególności:

- 1) planowanie gospodarcze i polityka inwestycji w dziedzinie handlu wewnętrznego;
- 2) regulowanie handlu wewnętrznego, sprawy zaopatrzenia ludności i regulowania spożycia;
- 3) nadzór nad przedsiębiorstwami przetwórstwa spożywczego (młynarstwo, piekarstwo, rzeźnictwo, wędliniarstwo itd.), związanymi z przedsiębiorstwami handlowymi, oraz kierownictwo przedsiębiorstwami przemysłu przetwórczego, wchodzącymi w skład przedsiębiorstw handlowych, bądź w skład przedsiębiorstw przemysłowych podlegających Ministrowi Handlu Wewnętrznego;
- 4) zarządzanie rezerwami towarowymi, zleconymi Ministrowi Handlu Wewnętrznego;
- 5) sprawy cen w handlu wewnętrznym;
- 6) organizacja sieci handlu uspołecznionego oraz nadzór nad kształtowaniem sieci handlu prywatnego;
- 7) kierowanie działalnością przedsiębiorstw handlowych: państwowych, państwowo - spółdzielczych oraz pozostających pod zarządem państwowym;
- 8) nadzór i ustalanie kierunku działalności handlowej central spółdzielni, central spółdzielczo - państwowych, spółdzielni, samorządowych przedsiębiorstw handlowych oraz handlowych przedsiębiorstw organizacji społecznych;
- 9) nadzór nad organizacjami i instytucjami zrzeszającymi osoby działające prywatnie - prawnie, zawodowo i odpłatnie w zakresie handlu wewnętrznego;
- 10) sprawy techniki handlu, standaryzacji i norm w wewnętrznym obrocie handlowym;
- 11) nadzór nad urządzeniami technicznymi obrotu towarowego, przeznaczonymi głównie dla handlu wewnętrznego, oraz sprawy probiercze, miar i wag;
- 12) sprawy wystaw i targów w dziedzinie handlu wewnętrznego w porozumieniu z właściwymi władzami;
- 13) arbitraż w sprawach majątkowych między przedsiębiorstwami i instytucjami podlegającymi Ministrowi Handlu Wewnętrznego;
- 14) sprawy kadr handlu państwowego oraz współdziałanie z właściwymi władzami w sprawach zatrudnienia w handlu wewnętrznym;
- 15) organizowanie badań naukowych, publikacja wydawnictw i nadzór nad instytutami naukowo - badawczymi w dziedzinach zastrzeżonych kompetencji Ministra Handlu Wewnętrznego;
- 16) inne sprawy przekazane właściwości Ministra Handlu Wewnętrznego na mocy przepisów szczególnych.

Uchwała Rady Ministrów (Monitor Polski A Nr. 12, poz. 132) ustaliła tymczasowy statut organizacyjny Ministerstwa Handlu Wewnętrznego, które obejmuje: Gabinet Ministra, Departament Planowania, Departament Finansowy, Departament Organizacyjny, Departament Kadr, Departament Obrotu Artykułami Przemysłowymi, Departament Obrotu Artykułami Rolnymi, Biuro Budżetowo - Gospodarcze, Biuro Kontroli, Biuro Cen, Biuro Usług Handlowych. Nadto Ministrowi Handlu Wewnętrznego podlegają: Główny Urząd Miar, Giełdy Zbożowo - Towarowe, Polski Komitet Żywnościowy.

Uchwała Rady Ministrów (Monitor Polski A, nr. 14, poz. 161) ustaliła spis uspołecznionych przedsiębiorstw działających w dziedzinie handlu wewnętrznego. W trzech poniżej podanych działach A, B i C ustalono spisy przedsiębiorstw:

A. podlegających bezpośrednio kierownictwu Ministra Handlu Wewnętrznego:

- 1) Centrala Handlowa Materiałów Budowlanych
- 2) Centrala Handlowa Przemysłu Drzewnego
- 3) Centrala Handlowa Ceramiki
- 4) P. T. O. Maszyn Biurowych
- 5) Centrala Tekstylna
- 6) Centrala Handlowa Przemysłu Odzieżowego
- 7) Centrala Handlowa Przemysłu Skórzanego
- 8) Centrala Handlowa Przemysłu Papierniczego
- 9) Centrala Handlowa Farmaceutyczno - Sanitarna „Centrosan”

- 10) Centrala Produktów Naftowych
  - 11) Centrala Handlowa Przemysłu Cukrowniczego
  - 12) Polskie Zakłady Zbożowe
  - 13) „Bacutil”
  - 14) Państwowa Centrala Handlowa (PCH)
  - 15) Powszechne Domy Towarowe (PDT)
  - 16) „Spedytor”
  - 17) C. Hartwig — Spedytorzy
- B. podlegających nadzorowi Ministra Handlu Wewnętrznego w porozumieniu z właściwymi Ministrami lub Centralnym Związkiem Spółdzielczym:
- 1) Centrala Mięsa
  - 2) Centrala Rybna
  - 3) Centrala Spółdzielni Spożywców „Społem”
  - 4) Centrala Rolnicza Spółdz. „Samopomoc Chłopska”
  - 5) Centrala Spółdzielni Mleczarsko - Jajczarskich
  - 6) Centrala Spółdzielca Ogrodniczo - Warzywnicza.
- C. podlegających nadzorowi właściwych Ministrów lub Centralnego Związku Spółdzielczego w porozumieniu z Ministrem Handlu Wewnętrznego:
- 1) Centrala Handlowa Przemysłu Chemicznego
  - 2) Centrala Handlowa Przemysłu Elektrotechnicznego
  - 3) Centrala Handl. Przem. Motoryzacyjnego „Motozbyt”
  - 4) Centrala Przemysłu Artystycznego
  - 5) Centrala Zbytu Produktów Przemysłu Węglowego
  - 6) Centrala Handlowa Żelaza i Stali „Centrostal”
  - 7) Polska Agencja Drzewna „Paged”
  - 8) Centrala Spółdzielni Wytwórczych „Solidarność”
  - 9) Centrala Spółdzielni Pracy
  - 10) Centrala Spółdzielni Wydawniczo - Księgarskich
  - 11) Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych
  - 12) Zjednoczone Zakłady Przem. Muzycznego (Dział Handlu)
  - 13) Centralny Zarząd Przem. Ferment. (Dział Zbytu Piwa)
  - 14) Centrala Handlowa Przemysłu Metalowego.

MINISTERSTWO HANDLU ZAGRANICZNEGO

Rozporządzenie Rady Ministrów (Dz. U. R. P. Nr 15, poz. 96) ustaliło, że zakres działania Ministerstwa Handlu Zagranicznego obejmuje wszystkie sprawy handlu zagranicznego w szczególności:

- 1) planowanie gospodarcze i finansowe w dziedzinie handlu zagranicznego,
- 2) prowadzenie rokowań i przygotowywanie między państwowych umów w dziedzinie obrotu towarowego z zagranicą oraz nadzorowanie ich wykonania — w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych i przy współdziałaniu innych władz zainteresowanych,
- 3) regulowanie obrotu towarowego z zagranicą i dokonywanie rozliczeń z tego obrotu,
- 4) kierowanie przedsiębiorstwami handlu zagranicznego państwowymi, państwowo - spółdzielczymi i pozostającymi pod zarządem państwowym oraz kierowanie i nadzorowanie działalności w zakresie handlu zagranicznego innych przedsiębiorstw,
- 5) nadzorowanie i ustalanie kierunku działalności centrali spółdzielni, centrali spółdzielczo - państwowych oraz spółdzielni w zakresie handlu zagranicznego,
- 6) nadzorowanie działalności kupieckich organizacji i instytucji w zakresie handlu zagranicznego,
- 7) realizacja polityki państwowej w stosunku do prywatnych przedsiębiorstw w zakresie handlu zagranicznego,
- 8) organizowanie i nadzorowanie za granicą placówek handlu zagranicznego oraz wyznaczanie radców handlowych, attachés handlowych i innych przedstawicieli w sprawach handlu zagranicznego w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych,
- 9) nadawanie uprawnień do wykonywania czynności handlu zagranicznego,
- 10) sprawy techniki handlu zagranicznego, standaryzacji i norm w obrocie z zagranicą,
- 11) sprawy wystaw i targów w dziedzinie handlu zagranicznego w porozumieniu z właściwymi władzami,
- 12) arbitraż w sprawach majątkowych między przedsiębiorstwami i instytucjami, podlegającymi Ministrowi Handlu Zagranicznego,
- 13) sprawy kadr handlu zagranicznego oraz współdziałanie z właściwymi władzami w sprawach zatrudnienia w handlu zagranicznym,
- 14) organizowanie badań naukowych, publikacja wydawnictw oraz nadzorowanie instytucji naukowo - badawczych w dziedzinie zastrzeżonych kompetencji Ministra Handlu Zagranicznego,

- 15) inne sprawy, dotyczące handlu zagranicznego, a zastrzeżone w obowiązujących przepisach właściwości Ministra Przemysłu i Handlu.

Uchwała Rady Ministrów (Monitor Polski A, Nr 6, poz. 217) ustaliła tymczasowy statut organizacyjny tegoż Ministerstwa, które obejmuje: gabinet Ministra, Departament Planowania i Koordynacji, Departament Traktatów, Departament Importu, Departament Eksportu, Departament Organizacyjny, Biuro Finansowe i Rozliczeń, Biuro Rewindykacji, U.N.R.R.A., Demobilu i Reliefu, Biuro Kontroli, Biuro Kadr, Biuro Budżetowo - Gospodarcze. Nadto Ministrowi Handlu Zagranicznego podlega Komisarz Rządu dla spraw Wystaw i Targów.

Uchwała Rady Ministrów (Monitor Polski A, Nr 19, poz. 280) ustaliła spis przedsiębiorstw podlegających Ministrowi Handlu Zagranicznego. Spis ten obejmuje następujące przedsiębiorstwa:

A. Przedsiębiorstwa podlegające bezpośrednio kierownictwu Ministra Handlu Zagranicznego:

1. „Metalexport”,
2. „Minex”,
3. Centrala Transportów Morskich.
4. „Polcarg”,
5. „Dal-Społem”,
6. „Ciech” Sp. z o. o.,
7. „Polimex” Sp. z o. o.,
8. „Elektrim” Sp. z o. o.,
9. „Varimex” Sp. z o. o.,
10. „Hortus” Sp. z o. o.,
11. „Zagrot”.

B. Przedsiębiorstwa podlegające — w zakresie handlu zagranicznego — nadzorowi M. H. Z. w porozumieniu z właściwym ministrem:

1. Centrala Zbytu Produktów Przemysłu Węglowego, Biuro Eksportowe,
2. „CBTEBE”,
3. „Papexport”,
4. Centrala Handlowa Przemysłu Drzewnego, Biuro Eksportowe,
5. Centrala Handlowa Przemysłu Cukrowniczego, Biuro Eksportowe,
6. Polskie Zakłady Zbożowe, Biuro Handlu Zagranicznego,
7. Centrala Handlowa Żelaza i Stali, Biuro Handlu Zagranicznego,
8. Zjednoczone Zakłady Metali Niezależnych, Biuro Handlu Zagranicznego,
9. Centrala Żelaza, Biuro Importowe,
10. „Textilimport”,
11. Centrala Produktów Naftowych, Biuro Handlu Zagranicznego,
12. Centrala Zaopatrzenia Materiałowego Przemysłu Węglowego, Biuro Imp.,
13. Centrala Zaopatrzenia Hutniczego, Biuro Importowe,
14. „Motozbyt”,
15. Centrala Skór Surowych, Biuro Handlu Zagranicznego,
16. Centrala Handlowa Przemysłu Skórzanego,
17. „Film Polski”,
18. Centralny Zarząd Energetyki,
19. Centrala Mięsa, Biuro Eksportowe,
20. Centrala Rybna, Biuro Handlu Zagranicznego,
21. Centrala Spółdzielni Mleczarsko - Jajczarskich, Biuro Eksportowe,
22. „Lus”,
23. „Czytelnik”,
24. „Paged”,
25. Polskie Towarzystwo Maszyn Biurowych, Sp. z o. o.

ODŻYWKI DLA NIEMOWLĄT I DZIECI STARSZYCH

„ERGOLAN”

(fosforowo-wapniowe i mleczne)

Wytwórnia Chemiczna

Inż. Z. BAŃKOWSKI

Pruszków, Kościuszki 32

CENY I MARŻE

Ceny art. fotochemicznych produkcji P. P. Film Polski

PAPIER FOTOGRAFICZNY

Rozmiar cm.	opakowanie po	A	B	C	D	E	F
8,5 × 9,5	100 ark.	472.—	472.—	511.—	511.—	556.—	446.—
7,4 × 10,5	"	594.—	594.—	643.—	643.—	699.—	561.—
9 × 12	"	826.—	826.—	894.—	894.—	972.—	780.—
9 × 14	"	964.—	964.—	1.043.—	1.043.—	1.134.—	910.—
10 × 15	"	1.148.—	1.148.—	1.242.—	1.242.—	1.350.—	1.083.—
13 × 18	"	1.790.—	1.790.—	1.938.—	1.938.—	2.106.—	1.689.—
18 × 24	"	3.305.—	3.305.—	3.577.—	3.577.—	3.888.—	3.119.—
24 × 30	25 ark.	1.377.—	1.377.—	1.490.—	1.490.—	1.620.—	1.300.—
30 × 40	"	2.295.—	2.295.—	2.484.—	2.484.—	2.700.—	2.166.—
40 × 50	"	3.825.—	3.825.—	4.140.—	4.140.—	4.500.—	3.610.—
50 × 60	"	5.738.—	5.738.—	6.210.—	6.210.—	6.750.—	5.415.—
role 5 mb/66 cm.		2.525.—	2.525.—	2.732.—	2.732.—	2.970.—	2.333.—
role 10 mb/66 cm.		5.050.—	5.050.—	5.464.—	5.464.—	5.940.—	4.766.—
Cena detaliczna za 1 m ² w opakowaniu		765.—	765.—	828.—	828.—	900.—	722.—

- ad A. Papier fotograficzny cienki, błyszczący i półmatowy 111c, 221c, 511c, na podłożu poch. zagr. Nr stat. 082540.
- ad B. Papier fotograficzny cienki, matowy 221c na podłożu pochodzenia zagranicznego. Nr. stat. 082540.
- ad C. Papier fotograficzny karton błyszczący i półmatowy 111k, 221k, 511k na podłożu pochodzenia zagranicznego. Nr. stat. 082541.
- ad D. Papier fotograficzny karton matowy 221k na podłożu pochodzenia zagranicznego. Nr. stat. 082541.
- ad E. Papier fotograficzny karton jedwabny 525k, 225k, na podłożu pochodzenia zagranicznego. Nr. stat. 082541.
- ad F. Papier fotograficzny karton na podłożu pochodzenia krajowego 2224. Nr. stat. 082541.

PŁYTY FOTOGRAFICZNE

Ceny jednostkowe

Rozmiar cm	Opakowanie po	G	H	I
6 × 9	12 szt.	314.—	285.—	324.—
6,5 × 9	"	340.—	300.—	351.—
8,5 × 8,5	"	419.—	381.—	434.—
9 × 12	"	627.—	567.—	648.—
10 × 15	"	871.—	791.—	900.—
12 × 16,5	"	1.150.—	1.045.—	1.188.—
13 × 18	"	1.359.—	1.235.—	1.404.—
18 × 24	"	2.508.—	2.270.—	2.592.—
24 × 30	"	4.180.—	3.790.—	4.320.—

Cena detaliczna za 1 m² w opakowaniu 4.838.— 4.397.— 5.000.—

- ad G. Płyty fotograficzne Ultrapan i Omega. Nr stat. 082544.
- ad H. Płyty fotograficzne Dia przezroczowe. Nr stat. 082544.
- ad I. Płyty fotograficzne Ultrapan bezodblaskowe, Omega bezodblaskowe i graficzne. Nr stat. 082544.

PAPIER FOTOG. REJESTRACYJNY

- ad J. Papier fotograficzny rejestracyjny BD, W, O, EKG na podłożu pochodzenia zagranicznego Nr stat. 082544. Cena detaliczna za 1 m² w opakowaniu 835.— zł. Ceny jednostkowe:

Szerokość mm	Ilość mb	Cena zł
85	1	29.—
45	1	38.—
210	1	175.—

Niezbędne dla każdego przedsiębiorstwa!

KSIAŻKA

„Ustalanie Cen Produkcyjnych“

w opracowaniu mgr. W. Ławrynowicza i mgr. S. Janickiego
patrz ostatnia strona

BŁONY RENTGENOWSKIE

- ad K. Błony rentgenowskie płaskie. Nr stat. 082531. Cena detaliczna za 1 m² w opakowaniu 3.765.— zł. Ceny jednostkowe:

Rozmiar cm	Opakowanie po	Cena zł
13 × 18	12 szt.	1.057.—
18 × 24	"	1.952.—
24 × 30	"	3.253.—
30 × 30	"	4.066.—
30 × 40	"	5.422.—
35,6 × 35,6	"	5.726.—
10 × 48	"	2.169.—

FILM MAŁOBRZKOWY

- ad L. Film małoobrazkowy do Leica 1,60 Nr stat. 082537. Cena detaliczna za 1 m² w opakowaniu 3.755.— zł. Ceny jednostkowe:

Rozmiar cm	Cena za 1 rolkę
160 × 3,5	210.— zł.

BŁONY DENTYSTYCZNE

- ad Ł. Błony dentystyczne. Nr stat. 082531. Cena detaliczna za 1 m² w opakowaniu 19.276.— zł. Ceny jednostkowe:

Rozmiar cm	Opakowanie po	Cena zł
3 × 4	24 szt.	555.—
4 × 5	"	925.—

WYWOŁYWACZ AMATORSKI

- ad N. Wywoływacz amatorski z zawartością na 200 cm³ płynu Nr/stat. 082561. Cena detaliczna za 1 kg w opakow. 4.078.— zł. Ceny jednostkowe:

opakowanie	waga	cena zł
karton a 10 toreb.	0,1 kg	410.—
torebka	0,01 kg	41.—

UTRWALACZ AMATORSKI

- ad M. Utrwalacz amatorski z zawartością na 200 cm³ płynu Nr stat. 082562. Cena detaliczna za 1 kg w opakowaniu 587.— zł. Ceny jednostkowe:

zawart 1 torebki	koszt 1 torebki	Koszt 1 Kart. (10 toreb.)
40 g.	22.—	220.—

Ceny powyższe wchodzą w życie z dn. 3.VI.1940 r.

Ceny vitasolu i anaformu

Biuro Cen znak: C-IV-B-46b/42 zatwierdziło następujący ceny:

Lp.	Artykuł	Jedn.	Cena	
			hurtowa	detaliczna
1.	Vitasol tabl. 50 x 0,5	flak.	400.—	600.—
2.	Vitasol plyn a 50,0	"	600.—	—
3.	Vitasol plyn a 100,0	"	1.100.—	—
4.	Anaform 20 tabl.	tabl.	30.—	45.—

Ceny powyższe wchodzi w życie:
na Szczebłu Biura Sprzedaży z dniem 15.VII.49 r.
" " hurtu z dniem 23.VII.49 r.
w detalu z dniem 1.VIII.49 r.

Ceny produkcyjne na artykuły chemiczne

Biuro Cen znak: C-IV-B-48a/12 zatwierdziło ceny produkcyjne na niżej podane artykuły na podstawie kalkulacji produkcyjnej.

L. p.	Artykuł	Jedn.	Cena produke.	Ceny łącznie z opak. hurt.
Firma „Trio”				
1.	Pumeks do celów dentystycznych	kg.	160	—
Firma „Tytan” Bytom				
2.	Szczawian amonu ch. cz.	"	3270	—
3.	Winian sodowo-potasowy ch. cz.	"	4225	—
4.	Winian sodowy ch. cz.	"	4200	—
5.	Bezwodny węgiel potasu do analiz p. a.	"	4000	—
6.	Bezwodny węgiel sodowo-potasowy p. a.	"	4200	—
7.	Tiosiarczan sodu ch. cz.	"	525	—
8.	" " p. a.	"	1050	—
9.	Bezwodny węgiel sodu p. a.	"	2000	—
10.	Benzen ch. cz.	"	995	—
11.	Siarczan manganu ch. cz.	"	3868	—
12.	„Mieszanka Eshka”	"	4985	—
„Witkowski” Kraków				
13.	Szczuromórz 1 słoik ca 55 g	opak.	105,60	120

Apteczki sportowe

Biuro Cen znak: C-IV-B-466/32 zatwierdziło cenę hurtową na apteczkę sportową kompletną 320.— zł, detal 480.— zł.

Cena obowiązuje od dnia rozpoczęcia sprzedaży.

Ceny na acetanilid techniczny do celów weterynaryjnych

Biuro Cen znak C-IV-B-46b/44 zatwierdziło cenę hurtową na szczebłu Biura Sprzedaży od dnia 15.VII.49 r. w hurcie od dnia 23.VII.49 r. na Acetanilid techniczny produkcji Zjednoczonych Zakładów Przemysłu Farmaceutycznego jak niżej:
1.8000.— zł za 1 kg.

Artykuł ten przeznaczony jest do celów weterynaryjnych.

Ceny miodu sztucznego

Biuro Cen znak: C-IV-A-20/10 z dnia 2.VI.49 zatwierdziło cenę miodu sztucznego produkcji C. S. S. „Spolem”:

	Cena za 1 kg		
	miód sztuczny	fabr.	detal
a) w kartonach a 0,5 kg	200	224	280
b) w blokach a 5 kg	193	216	270

Ceny powyższe ustalone obowiązują z dniem ogłoszenia.

Obniżka cen daktyli

Biuro Cen znak: C-IV-B-35/22 z powodu opóźnienia dostaw i z uwagi na sezon owoców krajowych obniżyło z dniem 6.7.1949 r. cenę daktyli importowanych z Francji (ustaloną pismem z dnia 4.V.1949 r. C-IVI-35/5-8 w wysokości zł 640 w hurcie i zł 800 w detalu za 1 kg) i zatwierdzono ją, jak następuje:

Cena hurtowa z przewidzianą marżą (wykaz B Nr 12) zł 372.— za 1 kg.

Cena detaliczna z przewidzianą marżą (wykaz B Nr 12) zł 465.— za 1 kg.

Cena wody sodowej i piwa na dworcach kolejowych

Biuro Cen znak: C-II-B-30/47, zezwoliło — w drodze wyjątku — na pobieranie w bufetach na dworcach kolejowych na terenie całego kraju ceny zł 17.— (zamiast 15 zł) za 1 butelkę wody sodowej 0,33 l.

Do ceny tej wolno doliczać obowiązujący podatek konsumcyjny i dodatek za usługę.

Np.: cena 1 but. wody sodowej
+ 10% podatek konsumcyjny

	17 zł
	1,70
	18,70 zł
w zaokrągleniu	19 zł
+ 10% dodatek za usługę	2 zł
w zaokrągleniu	21 zł
Jednocześnie Biuro Cen wyjaśnia, iż cena sprzedaży 1 but. piwa jasnego 0,5 l. na miejscu łącznie z podatkiem konsumcyjnym i dodatkiem za usługę wynosi zł 50, a mianowicie:	
Cena sprzedaży 1 but. piwa jasnego 0,5 l. w bufecie na miejscu	41 zł
+ 10% podatek konsumcyjny	4,10
w zaokrągleniu	45.— zł
+ 10% dodatek za usługę	5.— „
w zaokrągleniu	50.— zł

Minimalne ceny przy skupie jaj

Biuro Cen (znak C-II-C-50/12) ustaliło minimalne ceny jaj świeżych:

województwa produkcyjne:

Białostockie, Lubelskie, Rzeszowskie, Poznańskie, Kieleckie (bez pow. Częstochowa), Olsztyńskie, Pomorskie zł 200 za 1 kg;

województwa konsumcyjne:

Śląskie, Łódzkie, Warszawskie, Krakowskie, Gdańskie, Szczecińskie, Wrocławskie, pow. Częstochowa zł 220 za 1 kg.

Jednocześnie Biuro Cen ustala w odniesieniu do w/w cen dopłatę za jaja świeże, czyste i niemyte w wysokości zł 20 od 1 kg.

Ceny maksymalne detaliczne na jaja oraz rabat dla detalisty ustala się w następującej wysokości:

Ceny detaliczne dla woj. produkcyjnych zł 15 za 1 szt.

Ceny detaliczne dla woj. konsumcyjnych zł 16 za 1 szt.

Rabat dla detalisty w obu kategoriach województw zł 1,5 od 1 szt.

Ceny powyższe obowiązują od dnia 15.VI.1949 r.

Jednocześnie zostaje anulowane pismo Biura Cen zatwierdzające ceny minimalne przy skupie jaj z dn. 30.III.1949 r. L. dz. C-II/3012/103/4.

Obniżenie cen drobiu gatunku „C”

Biuro Cen znak: C-II-C-47/8 z dnia 28.6.49, komunikuje, że nie ma zastrzeżeń co do obniżenia cen drobiu białego gatunku C o 30% od dotychczas obowiązujących cen tj. do następujących wysokości:

indyk niepatroszony	200.—	220.—	za 1 kg
indyk patroszony	230.—	252.—	"
kura niepatroszona	200.—	220.—	"
kura patroszona	230.—	252.—	"
kaczka niepatroszona	206.—	226.—	"
kaczka patroszona	237.—	260.—	"
gęś niepatroszona	203.—	223.—	"
gęś patroszona	233.—	256.—	"

Powyższe obniżenie ceny wchodzi w życie z dniem datowania

Jednocześnie Biuro Cen zaznacza, że ceny na drób bity gatunku A — obowiązują nadal w wysokości zatwierdzonej przez Biuro Cen pismem C-II C-47/5 z dn. 3.6.49 r.

Ceny na artykuły dentystyczne „Boryszewo”

Biuro Cen znak: C-IV-B-46c/18 zatwierdziło następujące ceny na wyroby dentystyczne fabryki „Boryszewo”.

L. p.	Artykuł	Jednostka	Cena detalicz.	Cena rozliczen.
1.	Cement do koron i mostków wolnoschnący	porcja	800	182
	szybkoschnących	"	800	182
3.	Cement Molarit	"	800	215
4.	Oxpara	"	600	109
5.	Masa Durophan	kg.	110	70
6.	Gips wyciskany „Ideal”	"	100	41
7.	Detyna	"	240	128

Ceny powyższe obowiązują od 15.VII.49 r.

Wyjaśnienie Biura Cen

Biuro Cen wyjaśnia, że zarządzenie o wycofaniu pewnych sortymentów opakowań obowiązuje tak zakłady produkcyjne jak i handlowe.

Straty powstałe z powodu niewyprzedaży artykułu w opakowaniach, wycofanych w terminie przewidzianym w zarządzeniach, przypadają na rachunek tego zakładu produkcyjnego względnie handlowego, u którego znajduje się towar po upływie terminu o wycofaniu opakowań.

USTAWODAWSTWO GOSPODARCZO-SKARBOWE

Nowe przepisy o obrocie bezgotówkowym

(Dokończenie)

OBOWIĄZKI UCZESTNIKÓW GRUPY II.

Uczestnicy grupy II mają również trzy obowiązki: a) posiadać rachunek i ześrodkować wszystkie obroty związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa względnie z wykonywaniem zajęcia zawodowego w jednym z banków, lub spółdzielni kredytowej, których wykaz określi Minister Skarbu, b) regulować z uczestnikami obrotu bezgotówkowego w drodze przelewów bankowych lub czekami rozrachunkowymi rozrachunków pieniężnych, wynikłych z obrotów związanych z prowadzeniem danego zakładu lub wykonywaniem zajęcia zawodowego, c) lokować na żądanie banku lub spółdzielni, w której prowadzony jest rachunek dla dokonywania rozrachunków bezgotówkowych zasobów gotówkowych, przekraczających górną granicę pogotowia kasowego.

Omawiając pierwszy obowiązek i porównując go z obowiązkiem dotychczasowym, należy podkreślić istotną różnicę, polegającą na tym, że uczestnik grupy II obowiązany był dotychczas do posiadania rachunku w banku tylko w tym wypadku, gdy dokonywał obrotów z uczestnikami grupy I. Jeżeli uczestnik grupy II takich obrotów nie dokonywał — to nie był obowiązany do posiadania rachunku w banku. Obecnie niezależnie od tego czy uczestnik grupy II dokonyuje obrotów z uczestnikami grupy I, czy też ich nie dokonyuje — jest obowiązany posiadać rachunek w banku, nawet wówczas, gdyby jego obroty ograniczały się wyłącznie do drobnych wpłat i wypłat gotówkowych.

Drugi obowiązek uczestników grupy II stanowi znaczne rozszerzenie obrotu bezgotówkowego w stosunku do dzisiejszego stanu rzeczy. Według bowiem dotychczas obowiązującej ustawy kupiec lub przemysłowiec, będący uczestnikiem grupy II, był obowiązany do obrotu bezgotówkowego, jeżeli dokonywał obrotów z uczestnikiem grupy I. Natomiast kupcy prywatni czy przemysłowcy między sobą mogli wzajemnie regulować swe rozrachunki bez żadnego ograniczenia w drodze wypłat gotówkowych. Obecnie ustawa wprowadza daleko idące ograniczenia w tym zakresie, rozciągając obowiązek obrotu bezgotówkowego na wszelkie obroty kupców i przemysłowców nie tylko z uczestnikami grupy I, lecz również między sobą. Od tej ogólnej zasady jest tylko jeden wyjątek, a mianowicie, gdy kupiec lub przemysłowiec dokonyuje drobnej wypłaty. Wówczas może jej dokonać w drodze wypłaty drobnej wypłaty. Należy jednak podkreślić, że ten obowiązek wypłat w obrocie bezgotówkowym nie dotyczy obrotów z osobami, które nie są uczestnikami obrotu bezgotówkowego. W tym wypadku kupiec i przemysłowiec może bez żadnych ograniczeń dokonywać wypłat i przyjmować wpłaty w gotówce.

Trzeci obowiązek uczestników grupy II, polegający na obowiązku odprowadzania gotówki, przekraczającej górną granicę pogotowia kasowego, do banku, nie jest obowiązkiem bezwzględnym. Obowiązek ten powstaje dopiero wówczas, jeżeli tego zażąda bank lub spółdzielnia, w której rachunek dla dokonywania obrotów bezgotówkowych jest prowadzony, przy czym żądanie takie może być stawiane tylko wobec takiego kupca lub przemysłowca, który w danym banku lub spółdzielni korzysta z kredytu. Jeżeli kupiec lub przemysłowiec z kredytu nie korzysta — postanowienia ustawy o pogotowiu kasowym go nie dotyczą.

OBROTY PRZEDSIĘBIORSTW DETALICZNYCH

W specjalny sposób zostały potraktowane przedsiębiorstwa detalicznej sprzedaży i to niezależnie od tego, czy należą one do uczestników grupy I czy też II. Przedsiębiorstwa te zwolnione są od obowiązku przyjmowania w drodze bezgotówkowej należności za sprzedane towary. Obecnie obowiązująca ustawa zawiera również podobne postanowienie, jednak konstrukcja tego przepisu jest zupełnie odmienna. Według dzisiejszej ustawy od rygorów obrotu bezgotówkowego zwolnione były wszelkie wpłaty i wypłaty związane z detalicznymi obrotami gospodarczymi. Takie sformułowanie tej zasady powodowało, że każdy uczestnik obrotu bezgotówkowego, który dokonywał „wpłaty lub wypłaty związanej z detalicznymi obrotami gospodarczymi” miał prawo przyjmować takie wpłaty, względnie dokonywać wypłaty w drodze gotówkowej. Obecnie z prawa tego korzystają tylko przedsiębiorstwa detalicznej sprzedaży. Innymi słowy, wszelkie transakcje sprzedaży to-

warów, dokonywane przez przedsiębiorstwa detaliczne mogą być dokonywane w ramach wypłat gotówkowych. Tylko w tym wypadku, gdy kontrahent przedsiębiorstwa detalicznego, będący uczestnikiem obrotu bezgotówkowego wyrazi chęć pokrycia należności przedsiębiorstwa detalicznego w drodze przelewu względnie czeku rozrachunkowego, wówczas przedsiębiorstwo detaliczne nie może odmówić przyjęcia zapłaty w obrocie bezgotówkowym.

RACHUNEK POMOOCNICZY W PKO

Wszyscy uczestnicy obrotu bezgotówkowego poza obowiązkiem rachunkiem w jednym z banków lub w spółdzielni kredytowej mają prawo mieć ponadto rachunek pomocniczy w PKO. Taki rachunek pomocniczy jest do pewnego stopnia rachunkiem za blokowaniem, ponieważ PKO może dokonywać wypłat z tego rachunku oraz wykonywać przelewy tylko za zgodą banku lub spółdzielni, gdzie prowadzony jest przez danego uczestnika obrotu bezgotówkowego zasadniczy rachunek dla dokonywania obrotów bezgotówkowych. W ten sposób bank względnie spółdzielnia kredytowa uzyskuje dalszą kontrolę nad finansami swoich klientów. Sumy, jakie wpłyną na rachunek pomocniczy, PKO obowiązany jest codziennie i bez żadnego dalszego już zlecenia przelewać do właściwego banku lub spółdzielni kredytowej na rachunek uczestnika obrotu bezgotówkowego.

FORMA OBROTU BEZGOTÓWKOWEGO

Dotychczasowa ustawa zna tylko jedną formę obrotu bezgotówkowego pod postacią przelewu bankowego. Nowa ustawa stanowi pod tym względem postęp, ponieważ zezwala na dokonywanie obrotów bezgotówkowych zarówno przy pomocy przelewu jak i czeku rozrachunkowego.

Czek rozrachunkowy wystawia się przez umieszczenie na przedniej stronie czeku klauzuli „tylko do rozrachunku” albo „przelewu na rachunek”, albo jakiegokolwiek innej, o podobnej treści. Umieszczenie takiej klauzuli ma ten skutek, że instytucja kredytowa, której czek zostanie przedstawiony do zapłaty, może dokonać wypłaty jedynie przez odpowiednie przeksięgowanie sumy czekiem objętej z jednego rachunku na drugi; niedopuszczalna jest wówczas wypłata gotówkowa. Czek rozrachunkowy musi odpowiadać wszystkim warunkom, jakim stosownie do postanowień prawa czekowego każdy inny czek, może być przenoszony w drodze indosu.

Wystawienie przelewu, względnie czeku rozrachunkowego, który nie może być zrealizowany z powodu braku pokrycia, pociąga za sobą sankcje. Jeśli chodzi o przelew — to wystawienie przelewu, który wobec braku pokrycia nie może być wykonany pociąga za sobą obowiązek wynagrodzenia wszelkich szkód, jakie dla wierzyciela wyniknąć mogą z powodu niewykonania przelewu. Natomiast wystawienie czeku rozrachunkowego bez pokrycia jest ściągane na drodze karnej (areszt do 6 miesięcy).

SANKCJE KARNE

Sanckje karne w nowej ustawie uległy też w swej konstrukcji zmianie w stosunku do dotychczasowego stanu prawnego, w szczególności, jeśli chodzi o uczestników grupy II. Dotychczasowa ustawa przewidywała jako sankcję karną podwyższenie podatku obrotowego o 50%. Ten tryb sankcji został w nowej ustawie całkowicie zaniechany. Ustawa stanęła natomiast na gruncie represji karnej pod postacią grzywny. Kary więzienia zostały utrzymane w stosunku do pracowników, uczestników grupy I, którzy nie dopełniają obowiązków w zakresie ustawy o obrocie bezgotówkowym.

(EL)

INŻ. ZOFIA BRZOSOWSKA
WYTWÓRNIA ŚCZYNNIKÓW
 WARSZAWA NIEMCEWICZA 9
 Telefon 418-70

Zakres działania podatku od wynagrodzeń

Oowiązująca od pierwszego stycznia 1949 r. ustawa o podatku od wynagrodzeń rozszerzyła znacznie zakres działania tej ustawy w stosunku do stanu prawnego, jaki obowiązywał w roku ubiegłym. Ta zmiana w zakresie działania ustawy od podatku od wynagrodzeń wprowadziła pewien chaos pojęć i różnorodność interpretacyjną, dlatego też, aby wyjaśnić następujące się wątpliwości, powracamy do tego zagadnienia, wychodząc z założenia, że pracodawcy powinni dokładnie zapoznać się z tymi wyjaśnieniami, ponieważ wszelka niewłaściwość w stosowaniu przepisów ustawy o podatku od wynagrodzeń może się odbić ujemnie na interesach pracodawcy z uwagi na odpowiedzialność pracodawcy za prawidłowe potrącenie podatku od wynagrodzeń.

Najwięcej nieporozumień wynika w związku z postanowieniem ustawy o objęciu podatkiem od wynagrodzeń nie tylko wynagrodzeń wynikających ze stosunku służbowego lub umowy o pracę, lecz również wynagrodzeń, wynikających z umowy o dzieło lub umowy zlecenia. Kto niedokładnie przeczytał ustawę utwierdził się niejako w przekonaniu, że wszelkie wynagrodzenia wypłacane z tytułu umowy o dzieło podlegają podatkowi od wynagrodzeń. Pogląd ten jest błędny i pociąga za sobą nieprawidłowe stosowanie przepisów ustawy o podatku od wynagrodzeń.

Ustawa o podatku od wynagrodzeń obejmuje 6 grup wynagrodzeń, podlegających opodatkowaniu w trybie tej ustawy. Poniżej omówimy wszystkie te 6 grup, podając cechy charakterystyczne każdej z nich oddzielnie.

1. WYNAGRODZENIA Z UMOWY O PRACĘ

Do pierwszej grupy zalicza ustawa wynagrodzenia otrzymywane przez pracownika na podstawie stosunku służbowego lub na podstawie umowy o pracę. Stosunek służbowy jest stosunkiem, będącym wynikiem decyzji władzy, wydanej na podstawie przepisów prawa publicznego. W dziedzinie sektora prywatnego stosunek służbowy pomiędzy pracodawcami, a pracownikami nie istnieje. Natomiast umowa o pracę jest to typowa umowa, wiążąca pracodawcę z pracownikiem w ramach sektora prywatnego. Jest ona z reguły regulowana przepisami rozporządzenia Prezydenta R. P. o umowie o pracę pracowników umysłowych i o umowie o pracę robotników (z roku 1928), oraz przepisami Kodeksu Zobowiązań i innych ustaw szczególnych.

Cechą istotną umowy o pracę jest to, że przedmiotem jej jest sama praca, jako taka, a nie wynik pracy. Pomocniczymi cechami charakteryzującymi umowę o pracę będzie to, że pracodawca ma możliwość zorganizowania sposobu pracy, określa godziny pracy, miejsce pracy, i inne okoliczności, stwarzające warunki, w których pracownik wykonuje pracę według życzenia i dyspozycji pracodawcy. Te wszystkie cechy nie występują przy umowie o dzieło względnie umowie zlecenia, gdzie przedmiotem umowy nie jest praca jako suma wysiłku umysłowego, czy fizycznego, lecz bez-

pośrednio wynik pracy, a więc czynność, która w ramach umowy zlecenia ma być dokonana, względnie dzieło, które w ramach umowy o dzieło ma być wykonane. Z tych ogólnych założeń wynika, że we wszystkich tych wypadkach, gdy przedmiotem jest określona czynność lub praca jako taka, a nie jej wynik, mamy do czynienia z umową o pracę. Szczęólnego omówienia wymaga sprawa t. zw. konsultantów, którzy obecnie dość często są angażowani zarówno w poszczególnych przedsiębiorstwach, jak i związkach, zreszzeniach itp. Powstaje pytanie, jak należy owych konsultantów traktować. Przede wszystkim należy wyjaśnić, że termin „konsultant” nie jest znany w ustawodawstwie. Jest to nazwa zazwyczaj używana dla określenia osoby, która bądź to pracuje na innych niż pozostali pracownicy warunkach, bądź też oddaje określone usługi w dziedzinach specjalnie owemu konsultantowi znanych. Dlatego też nie można jakąś ryczałtową definicją rozstrzygnąć, czy tak zw. konsultanci są związani umową o pracę, czy też inną umową. Nie sama bowiem nazwa decyduje będzie o charakterze umowy, lecz istota stosunku łączącego owego konsultanta z tym, na rzecz kogo świadczy on pracę lub usługi. Mogą więc być konsultanci, którzy są związani umową o pracę, ale mogą być również i tacy, którzy związani są umową o dzieło, względnie umową zlecenia. Jeśli bowiem konsultant ma określone miejsce pracy, czas pracy, warunki pracy, jeśli jest w sposobie i trybie swej pracy zależny od osoby, na rzecz której świadczy, to stosunek jego w istocie swej nie różni się niczym od stosunku zwykłego pracownika. To, że konsultant będzie obowiązany do pracy nie przez cały 8-mio godzinny dzień pracy, lecz przez okres czasu krótszy, samo przez się nie może pozbawiać umowy zawartej z konsultantem charakteru umowy o pracę, ponieważ ilość pracy jaką pracownik ma poświęcić pracodawcy nie jest dla określenia charakteru umowy decydująca.

Na słuszność powyższego stanowiska wskazuje ta okoliczność, że rozporządzenie wykonawcze wyraźnie wskazuje, iż jeżeli ze względu na odmienny od ogółu pracowników zakres obowiązków i czas zatrudnienia danej osoby lub też ze względu na inne okoliczności powstaje wątpliwość, czy w ogóle zachodzi stosunek umowy o pracę, czy też inny stosunek umowny, należy ustalić, czy całokształt praw i obowiązków danej osoby jest unormowany przepisami z zakresu prawa pracy. To postanowienie rozporządzenia wykonawczego najwyraźniej wskazuje na to, że ustawodawca liczył się z tym, iż mogą istnieć w zakresie sposobu wykonywania pracy pewne okoliczności, odróżniające jednego z pracowników, od ogółu pracowników, co nie przeszkadza jednak uznaniu takiej osoby za pracownika, związanego umową o pracę. Rozporządzenie wykonawcze daje również praktyczną wskazówkę rozwiązania wątpliwości, jakie się w tej dziedzinie nasuwają, a mianowicie przez zasięgnięcie opinii Związku Zawodowego, do którego ogół pracowników danego zakładu pracy należy.

(dokończenie nastąpi).

WŁASNEJ FABRYKACJI

OLEJEK BERGAMOTOWY S.
OL. LAWENDOWY S.
LINALOL

EUGENOL
IZOEUGENOL
KARWON

OCTAN-LINALYLU
OCTAN-TERPINYLU
TERPINEOL

OLEJKI AROMATYCZNE NATURALNE. KOMPOZYCJE PERFUMERYJNE. KOMPOZYCJE MYDLARSKIE. ESENCJE OWOCOWE. KONCENTRATY OWOCOWE.

STRÓJWAŚ

WARSZAWA, HOŻA 57

W rubryce tej zamieszczamy odpowiedzi na zapytania Czytelników, które należy kierować: Poznań, Mickiewicza 31 (sprawy dotyczące zagadnień skarbowo-podatkowych) lub Warszawa, Flory 3 (inne zagadnienia prawne).

REDAKCJA

Handel łańcuszkowy

A. CIESLINSKI — Włocławek posiada maszynkę ręczną do nawijania nici i jedwabiu do szycia na rolki papierowe. Kupuje on jedwab w dużych rolach po 3 i 5 tysięcy metrów w Centrali Tekstylnej, przewija go na swojej maszynce i sprzedaje w małych papierowych rolkach po 30 metrów, wystawiając rachunki i dołączając swój zarobek. Czy te czynności można nazwać handlem łańcuszkowym?

W naszym przekonaniu opisanych wyżej czynności, polegających na przewinięciu jedwabiu czy nici z dużej roli na mniejsze rolki nie można nazwać handlem łańcuszkowym. Ustawa o zwalczaniu drożyzny i nadmiernych zysków w obrocie handlowym nie podaje ścisłej definicji handlu łańcuszkowego. Zdaniem jednak naszym handel łańcuszkowy polega na braniu udziału w takich transakcjach, które są dokonywane nie w ramach normalnego obrotu, lecz w ramach transakcji, prowadzonych ubocznie i wprowadzających do obrotu zbędne ogniwa obrotu. Istotą handlu jest racjonalne skrócenie drogi od producenta do konsumenta i eliminacja wszelkich zbędnych ogniw pośrednictwa. Jeżeli jednak dla właściwego zaopatrzenia konsumenta potrzebne jest jakieś ogniwo po-

średnie — i to ogniwo jest gospodarczo i ekonomicznie uzasadnione — to udziału w takim obrocie handlowym nie można uważać za handel łańcuszkowy. W danym wypadku jest oczywiste, że żaden lub prawie żaden konsument nie kupi wielkiej roli jedwabiu, na której jest nawinięta nie długości 3 czy 5 tysięcy metrów. Dlatego też dla właściwej dystrybucji ktoś musi się podjąć czynności, związanych z podziałem tej dużej ilości na ilości mniejsze, odpowiadające normalnemu zapotrzebowaniu. Osoba która tych czynności dokonyuje spełnia pożyteczną z ogólnego punktu widzenia rolę organizowania dystrybucji we właściwych formach. (Gr)

Zwolnienie z pracy — choroba

M. T. S. w K. — Do wyjaśnienia umieszczanego w nr. 13 OTG z dnia 19.VI.49 pod wyżej podanym adresem zakradła się pewna nieścisłość, którą rniejszym prostujemy.

W stosunkach służbowych z robotnikami uprawnienia pracodawcy odnośnie zwolnienia z pracy robotnika niestającego do pracy z powodu choroby zależne są od tego, czy pracownik ten pozostaje w nieprzerwanym stosunku pracy w tym samym zakładzie co najmniej 1 rok, czy stosunek pracy trwa poniżej jednego roku. W pierwszym przypadku pracodawca nie ma prawa wypowiedzieć umowy o pracę w ciągu trzech miesięcy, w drugim przypadku w ciągu 4 tygodni. Po upływie tego okresu tzw. ochronnego, pracodawca może albo robotnika zwolnić bez wypowiedzenia albo też wypowiedzieć mu umowę o pracę w normalnym terminie 2 tygodni.

Zupełnie odrębnym zagadnieniem jest sprawa wypłacania wynagrodzenia pracownikowi w okresie nieobecności z powodu choroby. Rozporządzenie Prezydenta RP. z dnia 16.III.28 o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. 35 poz. 323) w art. 19 wyraźnie stanowi, że w razie niemożności pełnienia przez pracowni-

ka obowiązków wskutek choroby, pracownik zachowuje przez okres 3-miesięczny prawo do wynagrodzenia w całości. Przepis ten potwierdza również ustawa o ubezpieczeniu społecznym z dnia 28.III.33 (Dz. U. R. P. nr 51 poz. 396).

Inaczej natomiast wygląda sprawa, gdy chodzi o pracownika fizycznego. Rozporządzenie o umowie o pracę robotników z dnia 16.III.1928 nie normuje wynagrodzenia w okresie choroby, stąd obowiązującym tutaj jest przepis art. 95 cytowanej wyżej ustawy o ubezpieczeniu społecznym, który stanowi, że jeśli umowa indywidualna robotnika o pracę wzgl. układ zbiorowy nie gwarantuje mu wynagrodzenia za pracę w czasie choroby, wówczas otrzymuje on z Ubezpieczalni Społecznej zasiłek chorobowy za każdy dzień stwierdzonej niezdolności do pracy wskutek choroby, nie wyłączając niedziel i świąt, nie dłużej niż 26 tygodni, poczynając od 1-go dnia niezdolności do pracy, jeżeli niezdolność ta trwa co najmniej 3 dni. Zasiłek chorobowy wynosi tygodniowo 70% przeciętnego tygodniowego zarobku ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w ciągu ostatnich 13 tygodni przed zachorowaniem.

Zasiłek dzienny wynosi jedną siódmą za silku tygodniowego. Ubezpieczeni mający na utrzymaniu dzieci otrzymują dodatki do zasiłku chorobowego w wysokości 5% przeciętnego tygodniowego zarobku na każde dziecko (art. 99 ustawy ubezpieczeniowej). (ZKL)

Wypłata wynagrodzenia w czasie choroby

Bronisława Sz. — Warszawa. Uwagi Pani odnośnie wypłaty wynagrodzenia pracownikowi fizycznemu w czasie choroby przez Ubezpieczalnię Społeczną są słuszne. Prosimy przeczytać wyjaśnienie pod M. T. S. w K.

WYTWÓRNIA
WOSKÓW, WĘZY
i przyborów
PSZCZELARSKICH
JAN PAWLIKOWSKI

Warszawa, Złota 59-a.

Poleca:

Woski dentystyczne.
Węzy dla pszczół
i przybory pszczelarskie.

WYTWÓRNIA
CHEMICZNA

Inż. **Stanisław Piotrowski**

WARSZAWA,

ul. Czerniakowska 80

Poleca: okładziny hamulcowe i sprzęgłowe do samochodów oraz wszelkie wyroby bakelitowe.

WARSZAWSKA FABRYKA ETERU

Sp. z o. o.

WARSZAWA, UL. DOLNA 4, TELEFON 4-21-60

ETER do narkozy

ETER etylowy

KOLODIUM różnych koncentracji

SOLE chem. czyste dla celów farmac.

ROZPUSZCZALNIKI dla lakierów nitro.

zajadnienia socialne

Kwartalny informator
Izby Przemysłowo-Handlowej Nr 2
w Warszawie

Zamieszczamy kolejny przegląd spraw socjalnych za II kwartał br., który uwzględnia szereg zmian, jakie zaszły w ustawodawstwie socjalnym w ciągu ubiegłego kwartału (za kwartał I — przegląd zamieściliśmy w numerze 3 OTG).

Najdalej idącym zmianom uległ dział ubezpieczeń społecznych. Zmiany w dziedzinie podatku od wynagrodzeń, choć nie należą do spraw socjalnych, zostały jednak zamieszczone w przeglądzie z uwagi na ząbębienie się spraw tego podatku z postanowieniami ukłądów zbiorowych.

1. KOMITET MINISTRÓW DO SPRAW SPOŁECZNYCH

Uchwała Rady Ministrów z dnia 11 grudnia 1948 r. powzięta w uzgodnieniu z Radą Państwa w sprawie powołania Komitetu Ministrów do Spraw Społecznych („Monitor Polski” Nr A-26 z 5.V.1949, poz. 410).

Powołany wyżej wymienioną Uchwałą Komitet jest organem Rządu dla kierowania polityką socjalną Państwa. Do zakresu działania Komitetu należą m. innymi: ustalanie wzgl. zatwierdzanie projektów w zakresie polityki socjalnej, opiniowanie projektów ustaw, dekretów, rozporządzeń i uchwał z zakresu kompetencji Ministrów Pracy i Opieki Społecznej, Zdrowia i Oświaty, koordynowanie działalności władz i urzędów w zakresie polityki socjalnej oraz kierowanie polityką subwencyjną Rządu na cele socjalne.

Przewodniczącym Komitetu jest Prezes Rady Ministrów. W skład Komitetu wchodzi Ministrowie: Pracy i Opieki Społecznej, Oświaty, Zdrowia, Administracji Publicznej, Ziemi Odzyskanych i Skarbu oraz Prezes Centralnego Urzędu Planowania i przedstawiciel Rady Państwa. Przewodniczący Komitetu może zapraszać na posiedzenia Komitetu przedstawicieli organizacji społecznych.

2. UMOWA O PRACĘ

Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 5 maja 1949 r. o zaliczeniu radiomechaników lotniczych do kategorii pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 249).

W myśl pow. rozporządzenia radiomechanicy zostali zaliczeni do kategorii pracowników umysłowych, objętych Rozp. Prez. Rzeczp. z dn. 16 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 323) o umowie o pracę pracowników umysłowych, na podstawie art. 3 tego Rozporządzenia.

3. PODATEK OD WYNAGRODZEN

Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1949 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej w sprawie zwolnienia niektórych kategorii wynagrodzeń od podatku od wynagrodzeń („Monitor Polski” Nr A-19, poz. 285).

Zarządzenie zostało wydane na podstawie ust. 3, art. 5 ustawy z dn. 4 lutego 1949 r. o podatku od wynagrodzeń (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 41), upoważniającego Ministra Skarbu do zwalniania od podatku innych kategorii wynagrodzeń, poza zwol-

nieniami przedmiotowymi, wymienionymi w art. 5 ust. 1 i 2. Zarządzenie przewiduje cały szereg zwolnień i ulg szczególnie wyliczonych i objaśnionych na przykładach. M. in. zwolnione są od podatku: wartość wydawanej bezpłatnie pracownikom na podstawie ukłądów zbiorowych odzieży ochronnej i roboczej oraz premii, wypłacanych z tytułu dłuższego używania tych ubrań poza czasokresy zużycia, ustalone w ukłądach zbiorowych; wartość artykułów odżywczych, wydawanych pracownikom, zatrudnionym przy pracach szkodliwych dla zdrowia, o ile te świadczenia są przewidziane w ukłądach zbiorowych, wartość biletów, wydawanych do łaźni publicznych, o ile te świadczenia są przewidziane w ukłądach zbiorowych (§ 2 ust. 1, pkt. 2 i ust. 3 zostały uchylone późniejszym zarządzeniem — zob. niżej).

Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 22 kwietnia 1949 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Pracy i Opieki Społecznej, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie szacowania wartości pieniężnej świadczeń w naturze, usta-

lania ryczałtów wartości pieniężnej niektórych świadczeń w naturze dla celów podatku od wynagrodzeń na rok kalendarzowy 1949, oraz zwolnienia niektórych świadczeń w naturze od podatku od wynagrodzeń („Monitor Polski” Nr A-26 z dn. 5 maja 1949 r., poz. 412).

Zarządzenie zostało wydane na podstawie p. 6, art. 4 ustawy z dn. 4 lutego 1949 r. o podatku od wynagrodzeń (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 41), upoważniającego Ministra Skarbu do ustalania na każdy rok kalendarzowy wartości świadczeń w naturze odmiennie od zasady, określonej w ust. 5, art. 6 (cena wolnorynkowa). Przepisy Zarządzenia dotyczą świadczeń w naturze, wydanych po dniu 31 grudnia 1948 r., a należnych od 1 stycznia 1949 r. do dnia 31 grudnia 1949 r.

Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 24 maja 1949 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej w sprawie częściowego lub całkowitego zwolnienia niektórych kategorii wynagrodzeń od podatku od wynagrodzeń („Monitor Polski” Nr A-34, poz. 496).

Zarządzenie zostało wydane na podstawie ust. 3, art. 5 ustawy o podatku od wynagrodzeń i dotyczy głównie wynagrodzeń łącznych. Zarządzenie uchyla działanie przepisów § 2 ust. 1, pkt. 2 i ust. 3 Zarządzenia Min. Skarbu z dn. 26 marca 1949 — „Monitor Polski” Nr A-19, poz. 285, podanego wyżej.

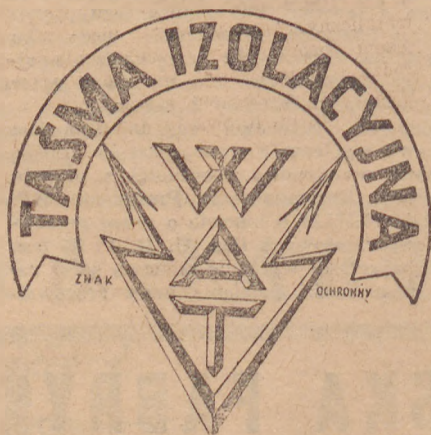
4. PRACA MŁODOCIANYCH

Ustawa z dnia 7 kwietnia 1949 r. o przekazaniu Ministrowi Oświaty zakresu działania Ministra Pracy i Opieki Społecznej w przedmiocie opieki społecznej nad dziećmi i młodzieżą (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 175).

Wszelkie sprawy, dotyczące opieki społecznej nad dziećmi i młodzieżą w wieku od 3 do 18 lat przechodzą na Ministra Oświaty.

Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 9 kwietnia 1949 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Oświaty oraz z Ministrem Przemysłu i Handlu o wykonaniu obowiązku szkolnego przez młodocianych (Dz. U. R. P. Nr 28, poz. 207).

Na całym obszarze Państwa obowiązują przepisy art. 6 ustawy z dn. 2 lipca 1924 r. w przedmiocie pracy młodocianych i kobiet z późniejszymi zmianami (Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 636 z 1924 r.; Nr 93, poz. 538 z 1936 r.; Nr 101, poz. 773 z 1931 r.; Nr. 43, poz. 236 z 1941 r. i Nr 27, poz. 182 z 1948 r.), o przyjmowaniu do pracy tylko tych młodocianych, którzy przedstawiają dowód wykonania obowiązku szkolnego. Za dowód wykonania obowiązku szkolnego uważa się świadectwo ukończenia 7 klas szkoły podstawowej, a w braku takiego świadectwa — zaświadczenie, wydane przez kierownika szkoły, że młodociany uczęszczał do szkoły przez lat 7. Młodo-

PRODUKUJE KRAŻKI

o długości 5, 10 i 20 m.
wysokiego gatunku.

Dostawa odwrotna.

WYTW. ART. TECHN. CHEM.

„WAT“

POZNAŃ,
ul. Grunwaldzka 3.

Tel. 513-30.

ciani, przyjęci do pracy, obowiązani są uczęszczać do publicznej średniej szkoły zawodowej lub szkoły przemysłowej. Pracodawca obowiązany jest żądać od młodocianego pracownika, ucznia, terminatora lub praktykanta dowodu stwierdzającego, że zapisał się i uczęszcza do publicznej szkoły zawodowej, albo zaświadczenia, że z braku miejsca został zwolniony na dany rok szkolny z obowiązku uczęszczania do szkoły. Zaświadczenia te powinny być przechowywane przez pracodawcę w aktach młodocianego.

Pracodawca obowiązany jest zwolnić młodocianego od pracy na osiemnaście godzin tygodniowo niezależnie od tego, czy nauka w szkole odbywa się w godzinach pracy młodocianego, czy też poza tymi godzinami. Uczęszczanie na naukę stwierdza dyrekcja szkoły w wydanej mu książeczce obecności. Pracodawca obowiązany jest kontrolować książeczkę obecności i stwierdzać kontrolę podpisem w sposób i w terminie oznaczonym przez władzę szkolną. Pracodawca obowiązany jest 2 razy do roku przysyłać właściwemu obwodowemu inspektorowi pracy wykaz stanu zatrudnionych młodocianych: do dnia 15 maja — wg. stanu na 1 maja i do dnia 31 października — wg. stanu na 15 października. Do dnia 31 grudnia 1951 r. można przyjmować do pracy bez przedstawienia dowodu wykonania obowiązku szkolnego tych młodocianych, którzy nie uczęszczali przez siedem lat do szkoły powszechnej z przyczyn spowodowanych wojną. Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia, t. j. 9 maja 1949 r. Równocześnie utraciło moc rozporządzenie z dn. 31 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr 4, poz. 40 z 1925 r.).

5. URZĘDY ZATRUDNIENIA I PORADNIE ZAWODOWE

Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 14 maja 1949 r. w sprawie organizacji urzędów zatrudnienia (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 251).

Rozporządzenie dotyczące organizacji Urzędu Zatrudnienia w Krakowie, który obecnie obejmuje: Oddziały w Chorzowie, Nowym Sączu, Olkuszu i Tarnowie.

Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 14 marca 1949 r. Nr Zpz 4752/49 w sprawie poradni zawodowych (Dz. Urzędowy Min. Pracy i Opieki Społecznej Nr 3, poz. 24).

W myśl pow. Zarządzenia przy Urzędach Zatrudnienia mają być prowadzone poradnie zawodowe dla osób poszukujących pracy i miejsca nauki zawodu. Zakres badania poradni obejmuje badania: psychologiczne, lekarskie, fizjologiczne i środowiskowe. Powołanie poszczególnych poradni zawodowych następuje na podstawie decyzji Ministra Pracy i Opieki Społecznej.

6. BEZPIECZENSTWO I HIGIENA PRACY

Okólnik Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 24 lutego 1949 r. Nr Pb 172/13/49 w sprawie wejścia w życie § 10 ust. 1 i § 11 ust. 1 rozporządzenia z dnia 6 listopada 1946 r. o ogólnych przepisach dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. Urz. Min. Pracy i Opieki Społecznej z dn. 30 marca 1949 r. Nr 3, poz. 21).

W okólniku tym, skierowanym do Obwodowych i Okręgowych Inspektorów Pracy, Minister Pracy i Opieki Społecznej zawiadamia, iż termin wejścia w życie § 10

ust. 1 i § 11 rozporządzenia z dn. 6 listopada 1946 r. o ogólnych przepisach dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. R. P. Nr 62, poz. 344) ulegnie odroczeniu w drodze zmiany rozporządzenia, w związku z tym Minister poleca, aby Inspektorzy pracy nie stawiali wniosków o zamykanie zakładów (z wyjątkiem przypadków bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia pracowników) oraz aby stosowali na wniosek zainteresowanych odroczenia, przewidziane w § 110 ust. 1 rozporządzenia.

Przypominamy, iż § 10 ust. 1 ustala normy objętościowe przestrzeni powietrznej i normy powierzchni, przypadające na każdego pracownika, a według § 11 pomieszczenia przeznaczone na miejsca pracy nie mogą znajdować się w suterynach, piwnicach i na poddaszach (z wyjątkiem przypadków, gdy rodzaj produkcji tego wymaga). Termin wejścia w życie tych przepisów przewidziany został 2 lata po ogłoszeniu (ogłoszono rozporządzenie w dn. 25 listopada 1946 r.). W myśl § 110 w przypadkach wyjątkowej wagi i ze względu na specjalnie trudne warunki miejscowe Obwodowi Inspektorzy Pracy uprawnieni są do stosowania odroczeń terminu wykonania przepisów § 10, a Okręgowi Inspektorzy — pozostałych przepisów.

Rozporządzenie Ministrów: Pracy i Opieki Społecznej, Zdrowia oraz Przemysłu i Handlu z dnia 21 kwietnia 1949 r. o higienie pracy w zakładach, wytwarzających przedmioty ołowiu lub stosujących przy produkcji ołów, oraz w drukarniach (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 260).

Rozporządzenie wydane zostało na podstawie art. 2 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczp. z dn. 16 marca 1928 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 325), oraz art. 2 ust. 1 Rozp. Prezydenta Rzeczp. z dn. 22 sierpnia 1927 r. o zapobieganiu chorobom zawodowym i ich zwalczaniu (Dz. U. R. P. Nr 78, poz. 676). Przez ołów należy rozumieć ołów metaliczny oraz jego stopy i związki. Przepisom rozporządzenia podlegają wszystkie rodzaje pracy, przy których pracownicy stykają się z ołowiem, a więc zarówno stapianie ołowiu, lutowanie nim jak i mecha-

niczna obróbka (cięcie, szlifowanie, polerowanie itd.). Rozporządzenie zawiera szczegółowe przepisy, dotyczące pomieszczeń, urządzeń, ochron, odzieży ochronnej oraz opieki lekarskiej i przeciwdziałania niebezpieczeństwu zatrucia. M. in. pracodawca obowiązany jest na podstawie decyzji lekarza dostarczyć pracownikowi po pół litra mleka dziennie do spożycia na miejscu.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie sześciu miesięcy od dnia ogłoszenia (t. j. od 20 czerwca 1949 r.). W wypadkach wyjątkowej wagi i ze względu na szczególne warunki miejscowe Obwodowy Inspektor Pracy może w stosunku do istniejących w dniu wejścia w życie rozporządzenia zakładów pracy odroczyć termin wykonania przepisów § 3, dotyczącego norm objętości przestrzeni powietrznej i norm powierzchni, przypadającej na 1 pracownika, oraz § 6, dotyczącego urządzeń wodociągowo kanalizacyjnych, nie dłużej niż na trzy lata.

Rozporządzenie Ministrów: Pracy i Opieki Społecznej, Zdrowia oraz Przemysłu i Handlu z dnia 21 kwietnia 1949 r. o higienie pracy w hutach szkła (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 261).

Rozporządzenie wydane zostało na podstawie art. 2 Rozp. Prezyd. Rzeczp. z dn. 16 marca 1928 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 325) oraz art. 2 ust. 1 Rozp. Prezydenta Rzeczp. z dn. 22 sierpnia 1927 r. o zapobieganiu chorobom zawodowym i ich zwalczaniu (Dz. U. R. P. Nr 78, poz. 676). Dotyczy ono wszelkich prac w hutach szkła i zawiera szczegółowe przepisy, dotyczące pomieszczeń, urządzeń ochronnych, wody do picia, badań lekarskich itd. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, t. j. 20 czerwca 1949 r. z tym, że w stosunku do istniejących już hut szkła od racza się wprowadzenie niektórych przepisów na okres od 3 miesięcy do 2 lat.

7. UBEZPIECZENIA

Ustawa z dnia 1 marca 1949 r. o zmianie niektórych przepisów o ubezpieczeniach społecznych (Dz. U. R. P. Nr 18, poz. 109).

Ustawa wprowadza zmiany, sięgające głęboko w strukturę dotychczasową ubezpieczeń społecznych. Między innymi znosi ona odrębność poszczególnych funduszy ubezpieczeniowych i wprowadza składkę łączną na wszystkie rodzaje ubezpieczeń, zróżniczkowaną według działów gospodarki narodowej. Wysokość składki ustala Rada Ministrów w drodze rozporządzeń, na wniosek Ministra Pracy i Opieki Społecznej, zgłoszony w porozumieniu z Komisją Centralną Związków Zawodowych. W dziale świadczeń m. in. ustawa znosi ograniczenia co do okresu udzielania świadczeń z tytułu ubezpieczenia chorobowego dla członków i ich rodzin (26 tyg. i 13 tyg.) i zezwala na udzielanie pomocy leczniczej po ustaniu stosunku pracy przez okres 26 tygodni z możliwością ew. dalszych przedłużeń, ogranicza uprawnień emerytalne wdów od wypadków; niezdolności do pracy, ukończenia 55 lat życia, lub wychowywania dzieci, wstrzymuje wypłatę rent dotychczasowych wypłacanych osobom nie odpowiadającym tym warunkom, ogranicza wypłatę zaległych świadczeń rentowych do okresu 3 miesięcy, licząc od dnia zgłoszenia roszczenia,

MIKI

NAJLEPSZE GUMY DO WYCIERANIA

Bogaty asortyment
ceny konkurencyjne
specjalny rabat dla P.T. Hurtowników

dostawa franco

WYTWÓRNIA WYROBÓW GUMOWYCH

W. GALIK, Z. ZIEMBIŃSKI i S-ka

Warszawa, ul. Wronia Nr 30.

Gumy surowe do reperacji opon i detek, oraz do wszelkiego rodzaju wyrobów gumowych.

Galanteria.

uchyla art. 30 Rozp. Prezyd. Rzeczp. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, uprawniający do jednorazowej odprawy w przypadku braku pełnych uprawnień emerytalnych z powodu nie przebycia przewidzianego ustawowo okresu ubezpieczenia oraz art. 68 uprawniający do podjęcia odprawy przez ubezpieczoną (zwrot 50% składki), która w związku z zawarciem małżeństwa przestaje pracować. Ustawa upoważnia Ministra Opieki Społecznej w porozumieniu z Komisją Centralną Związków Zawodowych do wprowadzenia nowych rodzajów świadczeń w naturze służących celom polityki populacyjnej dla ubezpieczonych i członków ich rodzin, oraz do nałożenia na Zakład Ubezpieczeń Społecznych w drodze rozporządzeń obowiązku wyplaty świadczeń o charakterze emerytalnym, zastępujących lub uzupełniających świadczenia z tytułu ubezpieczeń społecznych. Ustawa weszła w życie z dniem ogłoszenia (4 kwietnia 1949 r.) i obowiązuje wstecz od dnia 1 stycznia 1949 r.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 marca 1949 r. w sprawie wysokości świadczeń rentowych w ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr. 18 poz. 120).

Rozporządzenie ustala w sposób jednolity wysokość świadczeń rentowych z tytułu ubezpieczeń emerytalnych, unormowanych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym i Rozp. Prez. Rzeczp. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych. Rozporządzenie rozróżnia renty wypadkowe i inwalidzkie i ustala ich wysokość wg. grup w zależności od zarobków, osiągniętych w ciągu ostatnich 6 miesięcy pracy w okresie conajmniej 18-miesięcznym po wywołaniu. Na tej podstawie ustalona renta inwalidzka wynosi w zależności od wysokości zarobków — od 3.200.— do 6.000.— zł miesięcznie, a renta wdowia od 2.250 do 4.200.— zł; renta wypadkowa jest wyższa i wynosi od 6.000.— do 10.000.— zł mies., a wdowia wypadkowa — od 2.800.— do 5.000.— zł. Dla osób, które nie przepracowały 18 miesięcy po oswojeniu poszczególnych obszarów Państwa świadczenia rentowe wynoszą: renta ubezpieczonego 3.000.— zł; renta wdowia 2.100 zł. Renta wypadkowa z tytułu wypadków, które miały miejsce przed oswojeniem poszczególnych obszarów Państwa wynosi 5.400.— zł, a renta wdowia wypadkowa 2.400.— zł. Rozporządzenie obowiązuje od 1 stycznia 1949 r.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 marca 1949 r. o wysokości składek na ubezpieczenia społeczne (Dz. U. R. P. Nr. 18 poz. 121).

Wysokość składki za ubezpieczenie rodzinne wynosi 12% i za ubezpieczenie wypadkowe — 1% jednakowo za wszystkich pracowników bez względu na miejsce zatrudnienia. Natomiast składki z tytułu ubezpieczenia emerytalnego, chorobowego i na zabezpieczenie na wypadek bezrobocia zostały ustalone odmiennie dla różnych grup pracowników, a mianowicie: a) dla pracowników, zatrudnionych we władzach, urzędach i instytucjach oraz przedsiębiorstwach państwowych jako też w związkach samorządu terytorialnego i przedsiębiorstwach oraz zakładach tych związków, składka wynosi: z tytułu ub. emerytalnego 4%, chorobowego 5%, bezrobocia 0; za pracowników, zatrudnionych w zakładach pracy, stanowiących własność prywatną lub będących w prywatnym użytkowaniu: ub. emerytalne 7,5%, chorobowe 7,5%, na wypadek braku pracy 2%; za pracowników

zatrudnionych w pozostałych zakładach pracy: ub. emerytalne 5,75%, ub. chorobowe 5,5% na wypadek braku pracy 1,5%. Łączna składka z tytułu ubezpieczeń wynosi zatem: dla pracowników państwowych 22%, za pracowników prywatnych 30%; za pozostałych 25,75%. Rozporządzenie obowiązuje od 1 stycznia 1949 r.

Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 23 lutego 1949 r. w sprawie wysokości zasiłku rodzinnego (Dz. U. R. P. Nr. 18 poz. 124).

Rozporządzenie uchyla obowiązujące poprzednio rozporządzenie z dn. 16 stycznia 1948 r. o wysokości zasiłku rodzinnego i począwszy od dnia 1 grudnia 1948 ustala następujące wysokości zasiłków rodzinnych — za 1 dziecko — 1.650.— zł, za dwoje dzieci — 3.600.— zł, za każde następne dziecko, poczynając od trzeciego — 2.250.— zł, za żonę lub niezdolnego do zarobkowania męża, jeżeli przysługuje zasiłek na dzieci 1.250.— zł, a jeżeli zasiłek na dzieci nie przysługuje — 1.000.— zł miesięcznie.

Obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości wydane w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej z dnia 21 marca 1949 r. w sprawie przedstawiania dodatkowych kandydatów na ławników okręgowych samorządów ubezpieczeń społecznych. Monitor Polski Nr. A-20 z 5 kwietnia 1949 r. poz. 296).

Do przedstawiania kandydatów na ławników okręgowych sądów ubezpieczeń społecznych w Warszawie, Gdyni, Katowicach, Krakowie, Łodzi, Poznaniu, Szczecinie i Wrocławiu wezwane zostały m. in. Izby przemysłowo-handlowe, Izby rzemieślnicze i stowarzyszenia zawodowe pracodawców, nie reprezentowane w tych izbach. Na zgłoszenie kandydatów wyznaczono termin 30-dniowy. W razie nieprzedstawienia kandydatów w tym terminie: Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej dokonuje powołania ławników z urzędu.

8. ZATRUDNIENIE INWALIDÓW

Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 14 marca 1949 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Obrony Narodowej, Spraw Zagranicznych, Administracji Publicznej, Bezpieczeństwa Publicznego, Skarbu, Sprawiedliwości, Oświaty, Przemysłu i Handlu, Rolnictwa i Reform Rolnych, Kultury i Sztuki, Żeglugi, Leśnictwa, Komunikacji, Poczty i Telegrafów, Zdrowia oraz Odbudowy w sprawie wykonania ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkiem (Dz. U. R. P. Nr. 21 poz. 141).

Rozporządzenie zostało wydane na podstawie art. 61 ust. 6 i art. 78 ustawy z dn. 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkiem (Dz. U. R. P. Nr. 22 poz. 131 i Nr. 30 poz. 181 z 1945 r. Nr. 43 poz. 226 z 1947 r. i Nr. 50 poz. 387 z 1948 r.), Artykuł 61 zawiera postanowienie, iż każdy pracodawca obowiązany jest zatrudnić na każdym 33 pracowników jednego inwalidę lub jedną wdowę po poległym, zmarłym lub zaginionym w związku przyczynowym ze służbą wojskową lub wdowę po inwalidzie o ile nie przekroczyła 50 roku życia.

Obowiązek zatrudnienia dotyczy inwalidów, posiadających conajmniej 15% niezdolności do pracy, oraz wdów po inwalidach, które nie przekroczyły 50 roku życia i nie posiadają dostatecznych środków do życia. Za wdowy, nie mające dostatecznych środków do życia, należy uważać te, których dochód z jakiegokolwiek źródła jest niższy od uposażenia pracowników państwo

wych XII grupy (§ 3 rozporządzenia).

W myśl § 6 rozporządzenia pracodawcy, zatrudniający ponad 33 pracowników obowiązani są w terminie dni 30 od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub od dnia uruchomienia zakładu — przelać właściwemu Urzędowi Zatrudnienia wykaz, zawierający następujące dane: a) ogólną liczbę robotników i pracowników umysłowych, b) ogólną liczbę zatrudnionych inwalidów (wdów), c) spis imienny inwalidów (wdów) z podaniem daty rozpoczęcia pracy przez każdego z przytoczeniem treści orzeczenia Inwalidzkiej Komisji Rewizyjno-Lekarskiej (Odwoławczej), d) liczbę miejsc walcujących dla inwalidów (wdów) oraz wyszczególnienie rodzajów pracy, jakie mogłyby być im poruczone.

O wszelkich zmianach w stanie zatrudnienia inwalidów pracodawca obowiązany jest zawiadomić właściwy Urząd Zatrudnienia w ciągu 7 dni od zmiany. Pozatym rozporządzenie zawiera szereg przepisów, dotyczących zatrudnienia inwalidów, warunków pracy, wynagrodzeń itd. Rozporządzenie weszło w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia tj. od 30 kwietnia 1949

9. INSPEKCJA PRACY

Pismo Okólne Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z dnia 20.IV.1949 r. Nr. Po/1007/23-49 w sprawie współpracy Inspekcji Pracy ze Związkiem Młodzieży Polskiej na odcinku kontroli warunków pracy młodocianych w rzemiośle i hadlu. (Dziennik Urzędowy Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej Nr. 6 poz. 54).

Zapoczątkowana jesienią ub. roku akcja kontrolowania zakładów rzemieślniczych i handlowych przez brygady ZMP jest akcją masową i stałą. Ma ona charakter kontroli społecznej i obejmuje kontrolę przestrzegania i wykonywania przez zakłady rzemieślnicze i handlowe przepisów o ochronie pracy, a w szczególności o ochronie pracy młodocianych. Kontrola jest przeprowadzana przez brygady w składzie trzech osób. Członkowie brygad kontrolnych winni posiadać upoważnienie ZMP i Okręgowej lub Powiatowej Komisji Związków Zawodowych oraz adnotację właściwego Obwodowego Inspektora Pracy.

Pismo Okólne Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z dnia 20 kwietnia 1949 r. Po 1021/110/9 w sprawie uzasadnień orzeczeń karno-administracyjnych. (Dziennik Urzędowy Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej Nr. 6 poz. 55).

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej zwraca uwagę na konieczność należytego opracowania i uzasadnienia orzeczeń karno-administracyjnych, wydanych przez Inspektorów pracy, co ma wielkie znaczenie w przypadkach skierowania spraw na drogę postępowania sądowego w myśl art. 640 Kodeksu Postępowania Karnego. Uzasadnienie to powinno zawierać: a) dokładne ustalenie podstawy faktycznej orzeczenia przez wskazanie, jakie fakty Inspektor Pracy uznał za udowodnione i na jakich oparł się dowodach, b) wyjaśnienie podstawy prawnej orzeczenia z przytoczeniem zastosowanych przepisów prawa. Ponadto winny być przytoczone okoliczności, jakie Inspektor Pracy miał na względzie przy wymiarze kary. Ministerstwo zaznacza, że należyte opracowanie orzeczeń może się przyczynić do usunięcia lub zmniejszenia przypadków niestusznego unieważnienia oskarżonych przez sąd lub wymierzania im godniejszych kar.

WYTWÓRNIA WYROBÓW GUMOWYCH „PRETORIA”

wł. WŁODZIMIERZ MATAJ

Warszawa, ul. Żelazna Nr 42-a

Produkuje:

GUMY SUROWE do reperacji opon, dętek kaloszy. **GUMY SUROWE** na stemple i klisze drukarskie. **MATRYX DUKARSKI**. **WALY** garbarskie, drukarskie i t. p. **KOLA** ogumione.

CHODNIKI samochodowe zastrz. w Urzędzie Patent., **PLYTY i USZCZELNIENIA** gumowe. **ARTYKUŁY** trakcyjne. **GALANTERIE** gumową i inne.

ZAKŁADY PRZEMYSŁU GUMOWEGO

„WOLA”

Cz. WYSOKIŃSKI

WARSZAWA,

WOLSKA Nr 10

Konta bankowe:

Bank Związku Spółek Zarobkowych, Oddział w Warszawie, Aleje Jerozolimskie 7, konto Nr 4225. — P. K. O. Nr I-10315.

Produkuje:

GUMY techniczne, reperacyjne i galanteryjne. **CHODNIKI** gumowe. **MASY** surowe na galanterię. **MASY** reperacyjne do opon, dętek i kaloszy. **PLYTY** techniczne. **WEŻE** gumowe z przekładką płócienną. **NICI** gumowe i inne.

REGENERACJA ODPADKÓW GUMY

WYTWÓRNIA WYROBÓW GUMOWYCH

L. RUTKOWSKI

WARSZAWA, UL. MŁOCIŃSKA Nr 9

Produkuje:

SMOCZKI „DZIDZI”, **SMOCZKI DO ZABAWY**, **PIPETKI**, **WORECZKI DO PIÓR WIECZNYCH**, **BALONIKI** i t. p.

ZAKŁADY
KOTLARSKO - MECHANICZNE

H. KAPŁAN

Warszawa, Grzybowska Nr 39.

Wykonuje wszelkie roboty
KOTLARSKO - PAROWE.

Na składzie:

GOTOWE KOTŁY PAROWE,
ZBIORNIKI, **KOLA PASOWE**,
TRANSMISJE i inne.

DO POLEROWANIA NIKLU

wysokogatunkowe

PASTY BIAŁE

na oryginalnym wapnie
wiedeńskim.

Sole do niklowania i wszelkie
preparaty do galwanizacji —
wapno wiedeńskie w kawałkach

poleca:

„GALWANOCHEMIA”

WARSZAWA,
Marszałkowska 66.

„Rex”

WYTWÓRNA WYROBÓW GUMOWYCH
W. Heleniak J. Stępień W. Dyjeciński

WARSZAWA, UL. OPACZEWSKA 8

POLECAMY SVOJE WYROBY JAK:

ARTYKUŁY CHIRURGICZNE, ARTYKUŁY SANITARNE, ZABAWKI, PIŁKI DO GRY, USZCZELKI,
 AUTOPLYTĘ i t. p.

PRZYJMUJEMY ZAMÓWIENIA SPECJALNE

Fabryka Uszczelnień
Wyrobow Azbestowych i Gumowych
R. TSCHAKERT i S-ka

Warszawa, ul. Górczewska 62/64

Fabryka wyrabia:

Uszczelnienia (pakunki) do złącz stałych i ruchomych.
 Natłoczki (manżety „Moltex”) do pras hydraulicznych.
 Pakunki sznurowe na wodę, parę, kwasy, zasady, ługi,
 oleje i tłuszcze.

Wszelkie uszczelnienia specjalne.

Szczeliwo plastyczne do dławic „Metalloplasticum”,
 „Argo” i inne.

Pierścienie systemów: „Klingera”, „Jenkinsa”, oraz kor-
 ki „Schumana”.

Pierścienie ołowiano-grafitowe, węglowe, kalandrowe
 i inne.

WYTWÓRNA MATERIAŁÓW
 TECHNICZNO-DENTYSTYCZNYCH

„PLASTIC”

WARSZAWA, UL. BEREŻYŃSKA 2a

Produkuje materiały na protezy dentystyczne z mas
 plastycznych. Kauczuki dentystyczne. Gumki podnie-
 bienne oraz inne drobne artykuły gumowe dla branży
 dentystycznej.

WYTWÓRNA CERATY

I. WIERZBOWSKI, P. ZIELIŃSKI i S-ka

WARSZAWA

ZEROMSKIEGO 54

PRODUKUJE:

CERATĘ STOŁOWĄ, OBRUSOWĄ, MIARY KRA-
 WIECKIE, LINO KRAJOWE ORAZ CHODNIKI.

WYTWÓRNA ARTYKUŁÓW GUMOWYCH

„WOLGUM”

TADEUSZ WYSOKIŃSKI

WARSZAWA, GRÓJECKA Nr 22

Produkuje wyroby gumowe i masy dla rzemiosła.

WYTWÓRNA CERAT I CENTYMETRÓW

P. KOBYLAŃSKI i S-ka

Firma egzystuje od roku 1946

WARSZAWA

BIELANY, ul. Swarzewska 68

CERATY STOŁOWE
 CERATY OBRUSOWE
 OBRUSY CERATOWE

CENTYMETRY KRAWIECKIE
 CENTYMETRY SZEWSKIE
 ŚLINIACZKI CERATOWE

CERATY PRZEMYSŁOWE
 CERATY GALANTERYJNE
 CHODNIKI „LINOL”

„NEOGUM“
WARSZAWSKA WYTWORNIA GUMY
Warszawa, ul. Grochowska Nr 238

PRODUKUJE:

GUMY surowe do reperacji opon, dętek i kaloszy.

GUMY surowe na stemple i klisze drukarskie.

OKŁADANIE wałów i kół żelaznych ebonitem i gumą

PLYTY techniczne i uszczelnienia gumowe.

TŁOCZKI samochodowe oraz różne części gumowe do samochodów i motocykli.

Wytwórnia Wyrobów Gumowych

„KRYZOLIT“

S. JEZERSKI i W. PIORUNSKI

WARSZAWA, UL. LIWIECKA 17, TEL. 51-37

Wytwórnia Wyrobów Gumowych

„AZOL“

Zygmunt Olszewski i S-ka

Warszawa

Zurawia Nr 30

Wytwórnia Wyrobów Gumowych

„GUMIKA“

Warszawa, ul. Angorska 16

Produkuje smoczki w różnych rodzajach. Krążki podniebienne itp.

Wytwórnia Artykułów Gumowych i Metalowych

„PERBUNAN“

Sł. Dłużniewski i dzierżawca S. Samoraj

Warszawa, ul. Płocka Nr 22

Produkuje: **SZCZOTKI** gumowe do zamszu. **SZCZOTKI** gumowe do rąk. **USZCZELKI** do wanien, umywalk, syfonów, pompek rowerowych i samochodowych systemu „START“. **GRZYBK** sedesowe. **ODBOJE** do rur. **LOKÓWKI** gumowe. **GUZIKI** gumowe do ubrań roboczych oraz **GALANTERIE** gumową. **ZACZEPY** do kółek wózków dziecięcych z bolcem płaskim i okrągłym. **UCHWYTY** do rur i odboji.

Wytwórnia Galanterii Gumowej i Zabawek

„DELMINA“

Warszawa

Leszno 6

PRODUKUJE:

PIPETKI. **USZCZELKI** DO WECKÓW. **RĄCZKI** ROWEROWE SPORTOWE I RÓŻNEGO RODZAJU ZABAWKI GUMOWE.

WYTWÓRNIA CERATY

Inż. E. SZTEKE i S-ka

Warszawa

Ś-to Jerska Nr 4/6

PRODUKUJE:

CERATY I LINOLEUM

„STALLIT“

Wytwórnia Wyrobów z Metali i Tworzyw Sztucznych

Z. STARZEWSKI**WARSZAWA****Raclawicka 10.****Tel. 4-17-33****WYTWORNIA WYROBOW GUMOWYCH****„M E W A”****WARSZAWA****OKOPOWA 55**PRODUKCJA: **WALCOWANIE MASY** (Spec. firmy)**PIŁKI****LALKI****MYSZKI****ZAJĄCZKI i t. p.****FABRYKA
WYROBÓW GUMOWYCH****STEFAN MAJBAŃSKI**

GROCHÓW, ul. Beskidzka 25/27

*Wytwórnia
Wyrobów Gumowych***W. OSOWIECKI**

WARSZAWA, STĘPIŃSKA 17.

WYTWÓRNIA
WYROBÓW GUMOWYCH**G. Borkowska**WARSZAWA
ul. Grottgera 10 m. 10.

Telefon 4-43-12.

Produkuje:

REKAWIGE

lekarskie i gospodarskie.

SMOCZKI.**REZERWUARKI**

do piór wiecznych.

„TWÓR-PLAST“

Sp. z o. o.

PRZERÓB MAS PLASTYCZNYCH

PRUSZKÓW,

KS. STREICHA 6

Telefon 22-40.

Produkuje: GUZIKI DAMSKIE, MĘSKIE PALTOTOWE,
UBRANIOWE I SPODNIOWE.**WYTWÓRNIA Z MAS PLASTYCZNYCH****„PLEXI“**

WARSZAWA, UL. NIEKŁAŃSKA 15.

Poleca:

PIÓRA WIECZNE

z nietłukącej masy

SKUTECZNA REKLAMA

to ogłoszenie

w Ogólnopolskim Tygodniku

Gospodarczym

KREM „SILVER KING” dla cery tłustej i normalnej
PUDER „OTYLIA” dla cery suchej
najsubtelniejszy w pięknych kolorach

„CLARK”

ŻADAĆ WSZEDZIE — Lab. Kosm. „CLARK” Sp. z o. o. Warszawa, Chmielna 118

Spółka dzierżawna

„Cazimi”

Warszawa, ul. Kacza Nr 7

poleca swe znane i cenione od 75-ciu lat wyroby:
 wody kwiatowe „KARIOKA”, „NIL BLEU”, „COEUR DE FRANCE”,
 wody kolońskie i popularne, pudry w dwunastu odcieniach,
 mydła toaletowe, dziecinne,
 oraz rewelacyjny KREM od piegów, „METAMORPHOSA”.

Wystrzegać się licznych falsyfikatów.

LABORATORIUM PRZETWORÓW CHEMICZNYCH

„OROSA”

Sp. z ogr. odp.

Warszawa, ul. Piękna Nr 1-b

POLECA:

WYŚMIENITE WODY KOLONSKIE
 KWIATOWE I KOMPOZYCYJNE
 KREMY — PUDRY — SZAMPONY
 PASTĘ DO ZĘBÓW — „SANTOL”

CAPRIDONT — pasta do zębów

CAPRI — kremy

CAPRI — pudry

CAPRI — wody i perfumy
 i inne kosmetyki

Laboratorium Chemiczne

Mgr E. KEMNITZ i S-ka

WARSZAWA, UL. MOKOTOWSKA Nr 54

„MARLENA”

H. Tyszka i S-ka

WYTWÓRNIA PERFUMERYJNO - KOSMETYCZNA
 WARSZAWA, WIELKA 11

POLECA — znane ze swej wyśmienitej jakości:
 PERFUMY, WODY KWIATOWE, PASTĘ DO ZĘBÓW — POMAD-
 KI i RÓZE, TUSZE — MLECZKO — KREMY DO TWARZY itp.
 Do nabycia wszędzie.
 NA ŻADANIE WYSYŁAMY CENNIKI.

PRZEMYSŁ MYDLARSKI
 i PERFUMERYJNY

Fryderyk PULS S.A.

W WARSZAWIE

Mokotów, ul. Szczekocińska 4-a

istnieje od roku 1852.

Wytwórnia Kosmetyczna

„MALTA”

WARSZAWA, SIENNA 57

Poleca:

TOALETOWE
 LECZNICZE
 DO GOLENIA

oraz KREMY i PUDRY

„GILOT”

PARIS — WARSZAWA

Sp. z o. o.

W-wa, NOWOGRODZKA 7

Wyroby

PERFUMERYJNO-
 KOSMETYCZNE

Stale kupujemy olejki ete-
 ryczne i surowce do produkcji

Laboratorium Chemiczno-Kosmetyczne

„LAKOS-GABE”

Sp. z o. o.

Warszawa, ul. Lubelska Nr 15

Poleca znane ze swej jakości

Wyroby „ANTIBA”

KOSMETYKI
 KREMY
 PUDRY

WYTWÓRNIA
KOSMETYCZNA **Tedeusz MALINOWSKI**

Warszawa, ul. Zakopiańska Nr 37

POLECA:

OŁÓWKI KOSMETYCZNE w kolorach:

czarny, brązowy i biały

TUSZ KOSMETYCZNY we wszystkich kolorach

KOSMETYKA

WYROBY
PERFUMERYJNE
KAMEA

W A R S Z A W A
ul. Grodzieńska 19/29

WYTWÓRNIA KOSMETYCZNO - PERFUMERYJNA

„VEGA“ Sp. z o. o.

WARSZAWA, UL. CICHA Nr 6

Poleca:

Pomadki do ust. — Pudry. — Tusze do rzęs. —
Róże suche. — Guminę do włosów.

LABORATORIUM PERFUMERYJNO KOSMETYCZNE

„DIANA“

T KOZŁOWSKI i S-ka

WARSZAWA, ul. 11-go LISTOPADA 22. Telefon 67-05

POLECA ASORTYMENT KOSMETYKÓW

WYTWÓRNIA KOSMETYCZNA

„MAGNOLIA“

Sp. z o. o.

WARSZAWA, UL. WSPÓLNA 33

REPREZENTACJA
I LICENCJA **PICOT-PARIS**

pomadki do ust w 13 kolorach, róże, tusze i kremy.

„ŚWIT“

LABORATORIUM KOSMETYKÓW HIGIENICZNYCH

Dr Med. JULII ŚWITALSKIEJ

WARSZAWA, UL. KANIOWSKA 41

Biuro sprzedaży ul. Żurawia 32

Poleca:

LABORATORIUM KOSMETYKÓW HIGIENICZNYCH

Laboratorium nie ma nic wspólnego

z ob. Gizellą Świtalską.

WYTWÓRNIA KOSMETYKÓW

„LENOIR“

WARSZAWA, GRZYBOWSKA 88

poleca na sezon letni niedoścignionej jakości

Płyn od potu „Inodo“ — Olejek do opalania — Kremy
pomadki, oraz inne wyroby kosmetyczne.

Z a d a j e i e w s z e d z i e!

Wytwórnia Chemiczna

„HEL“

wł. ALFRED ZDUNEK

Warszawa, ul. Piotra Skargi 58c

Poleca:

ZAPRAWY DO PODŁÓG

PASTY DO OBUWIA

oraz MYDŁA KĄPIELOWE

LABORATORIUM PERFUMERYJNO-KOSMETYCZNE

Dr ZBIGNIEW DRYLLA i S-ka

Sp. z o. o.

MILANÓWEK, UL. GRANICZNA 37, TELEFON 64-84

poleca:

WODY KWIATOWE

KOLOŃSKIE

i PERFUMY

Wytwórnia Chemiczna

L. D. NIKLAS

PRUSZKÓW

UL. NARODOWA 13

Polecamy KREDĘ KRAWIECKĄ MYDLANĄ
I MASĘ WALCOWĄ DRUKARSKĄ, JAK RÓWNIEŻ
REGENERUJEMY STARĄ.

WYTWÓRNIA CHEMICZNA

M. GODZEWSKI i S-ka

Warszawa, Jagiellońska Nr 4/6,
tel. 76-62.

Egzystuje od 1900 r.

Produkuje:

DZIAŁ TECHNICZNY:

specjalne smary dla motoryzacji,
płyn do amortyzatorów,
płyn do hamulców.

DZIAŁ KOSMETYCZNY:

Lakiery i emalie do paznokci
„Femina”,
Brylantynę płynną i zgęszczoną,
Wazelinę kosmetyczną,
Olejek plażowy,
Lakier do utrwalania włosów.

**OBRÓBKA MAS PLASTYCZNYCH
WYTWÓRNIA GALANTERII**

S. KARWACKI

Warszawa, Wolska 19

Produkuje w pełnym asortymencie guziki z bakelitu i galelitu.

LABORATORIUM

KOSMETYCZNO-PERFUMERYJNE

Brocard & Cie

WARSZAWA, Święcickiego 16
Firma istnieje od roku 1864.

Poleca:

znane ze swej jakości wyroby.

WYTWÓRNIA CHEMICZNA

J. i M. Pawłowsky

Warszawa, 11 Listopada 10

Farby - lakiery

ZAWIADAMIAMY, że
FABRYKA GRZEBIEN

„IDEAL“

WARSZAWA

została przeniesiona

z ul. Grzybowskiej 11

na ulicę

PŁOCKA Nr 2

„KALOTECHNIKA“

WARSZAWA

SZPITALNA 6

Poleca:

OLEJEK DO OPALANIA

KREMY

PUDRY

MLECZKA

LABORATORIUM TECHNO-CHEMICZNE
„GALWANOTECHNIKA”

INŻ. W. BĄDZYŃSKI I A. TOMCZYK
 WARSZAWA, OBOZOWA 18
 ARTYKUŁY GALWANOTECHNICZNE
 PASTY POLEROWNICZE I SZLIFIERSKIE
 PROJEKTOWANIE URZĄDZEŃ

WYTWÓRNIA

Wyrobów Bakelitowych

»**JANA**«

WARSZAWA,
 MLYNARSKA 48

Poleca:

Wszelkie wyroby bakelitowe
 z form własnych
 i powierzonych

WYTWÓRNIA

WYROBÓW
 PLASTYCZNYCH

»**PLAST**«

KAZIMIERZ HEMPEL Sp. z o. o.
 Warszawa, Przemysłowa 32

Poleca:

W S Z E L K I E
 WYROBY Z BAKELITU

POKOST LNIANY

OLEJE TECHNICZNE
 LNIANY
 KOKOSOWY
 LNIANKOWY
 KONOPNY

Poleca po cenach niskich
 Wytwórnia pokostów i olejów

»**POKOST**«
 WARSZAWA, PUŁAWSKA 47
 Telefon 4.26-62

»**STYREN**«

WYTWÓRNIA ARTYKUŁÓW
 Z MAS PLASTYCZNYCH

Inż. Z. NIEWIAROWSKI i S-ka
 WARSZAWA, UL. CICHA Nr 6.

Poleca:

bakelitowe guziki damskie
 (26 wzorów)
 oraz klamry do sukien.

»**CELEJEWSKI i STANISŁAWSKI**«

WYTWÓRNIA WYROBÓW BAKELITOWYCH
 WARSZAWA, UL. STAŁOWA Nr 15. — Telefon 63-93

WYTWÓRNIA GUZIKÓW

»**HERB**«

WARSZAWA, UL. KACZA 7

Wytwórnia Chemiczna

Inż. **Stefan Górski**

WARSZAWA, UL. NOWOLIPIE 80
 KUPUJE FORMALINĘ W KAŻDEJ ILOŚCI

Firma **„ALKACYT”**

WARSZAWA, UL. NOWOLIPIE 80.

POLECA:

Z Y W I C Ę DO PRODUKCJI LAKIERU

WYTWÓRNIA ARTYKUŁÓW
 GOSPODARSTWA
 DOMOWEGO

J. KOSIORKIEWICZ

W-wa, NOAKOWSKIEGO nr 10
 Poleca:

Płyn do białego obuwia. Olejek
 plażowy, „MULAT”. Samoopalacz
 „AFRYKA”. „PINEZYN” prze-
 ciw insektom oraz PECH do
 konfitur.

ZAPRAWY DO PODŁÓG

● STAŁE ORAZ W PŁYNIE ●

Poleca:

WYTWÓRNIA CHEMICZNA

»**MIKI**«

WARSZAWA,
 MARSZAŁKOWSKA 187

FARBIARNIA

M. Włodkowska

Warszawa, ul. Okopowa 58/72

FARBUJE DZIANINĘ
 JEDWABNĄ I BAWELNIANĄ
 ORAZ PRZĘDZĘ DLA
 PRZEMYSŁU DZIEWIARSKO-
 WŁOKIENNICZEGO

WYTWÓRNIA

POKOSTÓW

i sprzedaż farb

F-ma **„NITRO”**

Warszawa, Mokotowska 29

Wytwórnia Chemiczna**»D O R I S«**PRUSZKÓW, UL. DRZYMAŁY 23, TELEFON 21-89.

Produkuje i poleca:

NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI WODY KWIATOWE, KOŁOŃSKIE W OPAKOWANIU I NA WAGĘ,
JAK RÓWNIEŻ MYDŁA TOALETOWE, LECZNICZE, PASTĘ I PROSZEK DO ZĘBÓW.**WYTWÓRNIA GRZEBIENI****Stefan Kijeński****Warszawa-Okęcie, ul. Lotnicza Nr 69**

WYTWÓRNIA CHEMICZNA

»HIGIENA«**Rudolf Matusik**

Warszawa, Grodzieńska 45/47,

Telefon 43-39.

Poleca MYDŁA TOALETOWE.

WYTWÓRNIA WYROBÓW GUMOWYCH

Z. PRZEŹDZIECKI

WARSZAWA, UL. OSTROŁĘCKA 5

produkuje:

ZABAWKI oraz GALANTERIĘ GUMOWĄ

PRZETWÓRNIA CHEMICZNA

„A R K A“

WARSZAWA,

ul. Strzelecka 1, tel. 10-65-36.

Poleca

DOSKONAŁE MUCHOŁAPKI
MIODOWE.

WYTWÓRNIA TECHNICZNO-CHEMICZNA

»K O S T E K«

WARSZAWA - ZACISZE, UL. SIENKIEWICZA Nr 39

produkuje i poleca w najlepszym gatunku:

A R T Y K U Ł Y S Z E W S K I Ejak: atrament w proszku i płynie, czernidla w kolorze czarnym, brązowym i czerwonym,
wody kwaśne, woski, smoly, kleje do skór, anolinę, kauczuk i t. p.

Firma egzystuje od roku 1906.

„AVIA-LAK“

Sp. z o. o.

WARSZAWA, ul. Wolska 69.

WYTWÓRNIA LAKIERÓW FARB I EMALJI

Produkuje: farby, lakiery, emalie powietrzne, piecowe, nitrocelulozowe, emalie do tub i sztancowania, szpachlówki olejne i nitrocelulozowe oraz rozpuszczalniki i zmywacze w wysokich gatunkach i różnych kolorach.

FABRYKA CHEMICZNA

„KOŁORYT“

W. KŁOSSOWSKI i S. SZADKOWSKI

BARWNIKI do domowego farbowania tkanin

BARWNIKI do domowego farbowania i odświeżania skór

WYTWÓRNIA LAKIERÓW I FARB OLEJNYCH

B-cia GAJEWCY i St. KOŁODZIEJSKI

Warszawa, ul. Grójecka 72

WYTWÓRNIA SPOŻYWCZO - CHEMICZNA

St. Krawczyński

WARSZAWA, UL. WOLSKA Nr 151. Telefon 8-81-57

DZIAŁ CHEMICZNY:

Barwniki do tkanin. — Barwniki do jaj. — Odbarwiacz — Płyn do czyszczenia metali

DZIAŁ SPOŻYWCZY:

Budynie. Kisiele. Proszek do pieczenia. Cukier wanilinowy. Korzeń do pierników. Babka. Galaretki.

„DOBRO-LAK“

Wytwórnia Farb i Lakierów

Sp. z o. o.

WARSZAWA, GROCHOWSKA 75/77, tel. 50-39

Poleca:

Farby. Lakiery. Szpachlówki. Nitro i olejne.

Rozpuszczalniki w najwyższym gatunku.

POLSKA WYTWÓRNIA CHEMICZNA

Stanisław Borkiewicz i S-ka

WARSZAWA,

ul. Radzymińska 118

Smary Techniczne dla Przemysłu i Rolnictwa

„ANTRA“

WARSZAWSKA WYTWÓRNIA CHEMICZNA

mgr TADEUSZ KOZŁOWSKI

Biuro i Magazyny — Warszawa, Aleje Jerozolimskie Nr 57

I DZIAŁ: Artykuły Chemiczne - Biurowe

II DZIAŁ: Chemikalia czyste

LAKIERY

EMALIE

FARBY artystyczne

ZYGMUNT JENTYS

i Syn

Warszawa

Nowy Swiat Nr 8

POLECAMY: najwyższej jakości po cenach zatwierdzonych przez Biuro Cen M.in. P. i H.

PASTY DO OBUWIA I PODŁÓG suchą zaprawę do podłóg i linoleum

„WOSKOL“ specjalny krem - biel do pantofli płóciennych

„STOMAR-TENNIS“

„STOMAR“

Fabryka Chemiczna

wł. S i M ŚWIĄTEK

Włochy k. Warszawy

ul. Wielkie Łuki 3, telefon 9.

Ofery na żądanie.

Wytwórnia Chemiczna

„KOLOR“

WARSZAWA, OKOPOWA 55

produkuje:

LAKIERY SPIRYTUSOWE

TINKTURE

TEREBINE

LAKIER

KOPALOWY

itp.

Olejarnia Mechaniczna

J. RUBIN i S-ka

WARSZAWA, WOLSKA nr 23

Poleca:

Olej czysto lniany gwarantowany

do wyrobu

POKOSTU I LAKIERÓW

LABORATORIUM
CHEMICZNE

poleca własnej produkcji
WODY KWIATOWE

„MILLANA”

MILANÓWEK, UL. LITERACKA 7, TELEFON 64-26

PERFUMY

KOSMETYKI: Shampoony, kremy, pudry

oraz z własnej destylarni olejki eteryczne z ziół krajowych

WYTWÓRNIA KOSMETYCZNA

„Maskot”

wł. J. Zglinicka

Warszawa, Żąbkowska 37.

Poleca:

SZMINKI,

RÓŻE,

KREMY,

GLICERYNE z gęszczoną do rąk,

KREM sportowy

oraz inne kosmetyki.

WYTWÓRNIA CHEMICZNA
„TERPEN”

Warszawa, ul. Żelazna 69

Poleca:

TEXOL farbę do skór i obuwia

NITRO rozpuszczalniki

LAKIER do paznokci bezbarwny luzem

ZMYWACZ do paznokci

żądajcie znanych ze swej dobroci produktów firmy

„TERPEN”

LABORATORIUM PERFUMERYJNO-KOSMETYCZNE

JANTAR

Warszawa, ul. Okólnik 11-a

Poleca: Perfumy, Wody kwiatowe, Szminki, Pudry, Kremy w najlepszym gatunku.

EMALIE LAKIEROWE

„AMMON”

WYTWÓRNIA FARB

Warszawa, Barska 29.

WYTWÓRNIA
MYDŁA I PRZETWORÓW
CHEMICZNYCH

„REGA”

H. WINIAREK i S-ka

Warszawa, Kamionkowska 11.

Telefon 49-39.

WOSK pszczelej, biały w tabliczkach
PODSTAWĘ do kremów i maści (cholecerynej)

produkuje:

„ALDOL”

Laboratorium Chemiczne

WARSZAWA, UL. UL. ŚNIADECKICH Nr 10

WYTWÓRNIA TECHNICZNO-CHEMICZNA

„LABOR”

PRUSZKÓW, ul. Niecała Nr 3

Telefon 23-65

Rok założenia 1931.

Dostarcza:

BARWNIKI do tkanin w 18-tu kolorach przedwojennej jakości.

MYDŁKA specjalne „Rolnik”, „Mechanik”, „Marynarz” i „Górnik”.

PROSZEK uniwersalny „Preczbrud”.

OLIWI do maszyn „Singer”, oliwy do wirówek, rowerów i maszyn precyzyjnych.

LABORATORIUM SYNTEZY ORGANICZNEJ

MAY i MALINOWSKI

WARSZAWA, NOWOLIPIE 80 (dawniej ul. Grzybowska 88)

PRODUKUJE: **ODCZYNNIKI** analityczne organiczne i nieorganiczne. **EMULGATORY**. **PIGMENTY**. **SYNTEZYKI** zapachowe. **STEARYNIANY** cynku, magnezu, ołowiu, glinu, kobaltu, miedzi i t.p.

CENTRALNA SPÓŁKA CHEMICZNA

WARSZAWA, UL. GRÓJECKA Nr 9

poleca ze składu:

Farby mineralne i chemiczne, Rozpuszczalniki, Kalafonie, Chloran potasu, Sadze angielskie itp.

Laboratorium Chemiczne

„CHEMA“

LEONARD I CZESŁAW STANKIEWICZ

WARSZAWA, UL. NOWOGRODZKA 42 m. 10

Dostarcza wszelkie produkty zapachowe

WYTWÓRNIĄ MAS PLASTYCZNYCH

»PROSZKOLIT«

Sp. z o. o.

WARSZAWA, UL. PRZYOKOPOWA 47

Produkuje wszelkie gatunki proszków bakelitowych z powierzonych surowców

CERAMICZNE KSZTAŁTKI

SZAMOTOWE I KAMIONKOWE

mufle, tygle, rurki itp. oraz polewy kolorowe na kafle wykonuje WYTWÓRNIĄ POLEW I ARTYKUŁÓW CERAMICZNYCH

JAN MISIAK i S-ka

WARSZAWA, UL. JAGIELLOŃSKA 4/6

„MASY PLASTYCZNE“**E. H O L C**

WARSZAWA, UL. WOLSKA Nr 227

PRODUKUJE PROSZEK BAKELITOWY W RÓŻNYCH KOLORACH Z DOSTARCZONEJ FORMALINY, ŻYWICY SYNTETYCZNEJ

LABORATORIUM CHEMICZNE

„PLASTIC“

WARSZAWA, UL. POLNA Nr 28.

PREPARATY chemiczne organiczne
BARWNIKI anilinowe specjalne
BARWNIKI futrzarskie

OLEJKI ETERYCZNE

SUROWCE KOSMETYCZNE

LABORATORIUM CHEMICZNE

„ORGANIC“

WARSZAWA, UL. WILCZA Nr 60

SZKŁO!

Flakony perfumeryjno - kosmetyczne, laboratoryjne, farmaceutyczne, dentystyczne, kwasówki, lemoniadówki, butelki piwne, gąsiory, słoje wecki, cylindry do lamp itp.

Poleca

Sprzedaż Wyrobów Szklanych

i

Bakelitowych

JOZEF PAROL

WARSZAWA, CIEPŁA 3 m. 17,

telefon 8.80-49

Skrót telegraficzny „S Z K Ł O“

Farby suche, kryjące

i sulfonowane oleje

Poleca:

● WYTWÓRNIĄ CHEMICZNA ●

„AGAR“

Dr H. Andrzejewski i S-ka.

WARSZAWA, UL. KACZA 7

LABORATORIUM CHEMICZNE

„SMELL“

WARSZAWA, NOAKOWSKIEGO 10

SUROWCE

i KOMPOZYCJE

ZAPACHOWE

OLEJARNIA**STANISŁAW JASS**

WARSZAWA

ul. Stalowa Nr 67

SZKOLNICTWO ZAWODOWE

Akcja szkoleniowa Ekspozytury IPH w Olsztynie

Akcja szkoleniowa Ekspozytury Olsztyńskiej w 1949 r. została oparta na opracowanym jeszcze w końcu roku ubiegłego planie pracy uwzględniającym potrzeby i możliwości terenu.

Aby znaleźć odpowiednią ilość słuchaczy kursów przemysłowych, a co najważniejsze odpowiednich wykładowców, należało organizować takie kursy, które miałyby oparcie w przemyśle istniejącym na terenie województwa olsztyńskiego a mianowicie w przemyśle młynarskim, drzewnym i przetwórstwa warzywno-owocowego.

Zorganizowany w r. b. kurs młynarski, ukończyło około 30 osób zatrudnionych w młynach nie tylko prywatnych, ale i uspołecznionych, które tą drogą chciały pogłębić wiadomości teoretyczne i przygotować się do egzaminu na kwalifikowanego pracownika. Obecnie przystąpiono do organizowania następnego podobnego kursu.

Z początkiem nowego roku szkolnego rozpoczną się wykłady na kursie kwalifikacyjnym grupy stolarskiej, przemysłu drzewnego. Wykładowcami będą inżynierowie i technicy kierujący właściwymi zakładami przemysłowymi. W kursie tym weźmie udział około 40 pracowników.

Jak w roku ubiegłym tak i obecnie organizuje się kurs kwalifikacyjny przetwórstwa warzywno-owocowego w Giżycku w jednym z większych zakładów przemysłowych tego typu.

Uczestnicy kursu będą korzystać na miejscu z bursy i stołówek, oraz własnego wyposażenia laboratoryjnego Ekspozytury.

Od kwietnia odbywają się wykłady na dwóch kursach księgowości, w którym uczestniczy 63 osoby. W projekcie jest zorganizowanie trzeciego kursu, gdyż zapotrzebowanie terenu na pracowników z zakresu księgowości jest znaczne, co powoduje dużą frekwencję na kursach.

Warto wspomnieć o kursie instruktorskim zwaiczania wołki zbożowego na którym przeszkolono 50 osób, które będą instruowały w terenie pracowników młynów i składów zbożowych o metodach walki z wołkiem.

Na apel pracowników Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie Referat Szkolnictwa Zawodowego zgłosił udział we współzawodnictwie pracy, projektuje się bowiem nie tylko całkowite wykonanie planu pracy na r. b. ale i przekroczenie go przez zorganizowanie dodatkowych akcji szkoleniowych.

W. STANKIEWICZ

Konferencja szkoleniowa

W dniu 29.VI.49 r. w Warszawie odbyła się wspólna konferencja przedstawicieli Izby Przem.-Handl. oraz Związku Zakładów Doskonalenia Rzemiosła poświęcona sprawom organizacyjnym kształcenia zawodowego oraz sprawom 6-letniego planu szkoleniowego.

Z życia Izby,
Związków i ZrzeszeńWALNE ZEBRANIE ZRZESZENIA
KUPCOW W SZCZECINIE

W Szczecinie odbyło się roczne walne zebranie spowozdawczo - wyborcze Zrzeszenia Kupców, w którym wzięło udział około 180 osób. Obrady zagalął prezes St. Cecerko, poczym przewodniczącym zebrania wybrano ob. Zb. Biernackiego. Do prezydium powołano prezesa Izby Przem.-Handl. w Szczecinie ob. Artura Zajdla i ob. ob.: Kowalkowskiego, Jagniatkowskiego, Zofię Bugaj, prezesa Cecerko i dyr. Podgórskiego.

Sprawozdanie z działalności zrzeszenia złożył prezes Cecerko, poczym imieniem komisji rewizyjnej ob. Kwiatkowski postawił wnioski o uchwalenie absolutorium dla następującego zarządu:

Następnie odbyły się wybory nowych władz Zrzeszenia. Na stanowisko prezesa wysunięte zostały cztery kandydatury, ale trzy osoby rzekły się kandydowania. Prezesem wybrano ponownie ob. St. Cecerkę. W-prezesem jest ob. Biernacki, sekretarzem ob. Wildauer, a skarbnikiem ob. Kaczmarek. Członkami zarządu są ob. ob.: Sętowski, Kwiatkowski, Kołodziej, Dwojewski, Kasprzak, Walkowiak, Zdunek, Babicka, Jatkowski, Duczkowski i Siedlec.

Do Komisji Rewizyjnej weszli: ob. ob.: Marszałkowski, Jachno, Mikołajewski, Strawa, Bergandy, Krawczyński i Kalinowski.

Zyczenia owocnej pracy nowemu zarządowi złożył prezes IPH Artur Zajdel.

Po wyborach preliminarz budżetowy na nowy rok przedłożył dyrektor J. Podgórski: preliminarz zamyka się po obydwu

stronach sumą przeszło 2 milionów złotych.

W wolnych wnioskach poruszono sprawy: zwrotu 5% oszczędności przez urzędy skarbowe, możliwości nabywania towarów w Centrali Tekstylniej i szereg innych bolączek dotyczących kupiectwa szczecińskiego. (cp)

WYSTAWA I KIERMASZ
W GDYNI

Dnia 24 czerwca nastąpiło w Gdyni w pawilonach Międzynarodowych Targów Gdańskich otwarcie Problemowej Krajowej Wystawy Morskiej zorganizowanej przez Ministerstwo Żeglugi i Ligę Morską. Setki tablic, wykresów, map, fotografii, planszy i modeli obrazują w sposób plastyczny osiągnięcia Polski okresu powojennego w dziedzinie gospodarki morskiej. Wystawa będzie udostępniona dla zwiedzających przez cały sezon letni tj. do końca sierpnia br.

Jednocześnie w ramach Wystawy zorganizowany został Kiermasz, który ma za zadanie podkreślenie związku, jaki istnieje między pracą portów i żegluga, a pracą zaplecza, jego produkcją i handlem. W Kiermaszu biorą udział 32 przedsiębiorstwa, w tym 14 państwowych, 10 spółdzielczych i 8 prywatnych. Jak wynika z tego zestawienia procentowy udział sektora prywatnego przedstawia się tu dość poważnie.

Wśród stoisk przedsiębiorczości prywatnej wyróżnia się stoisko „Cecharybu” — Centrali Zaopatrzenia i Zbytu Prywatnego Przemysłu Rybnego, która zaprezentowała zwiedzającym wszystkie chyba produkty połowów morskich i ich rozliczne przetwory. Pozostałe stoiska prywatne ofiarowują klienteli głównie wyroby ludowe i artystyczne, kosmetyki i zabawki. Jedną tylko firmą z Bydgoszczy wystawiła artykuły większego kalibru, a mianowicie kasy pancerne i skrytki.

Fatalna pogoda, towarzysząca od począt

ku Wystawie i Kiermaszowi sprawiła, że napływ zwiedzających i kupujących nie był — jak dotychczas — tłumny. Mimo to, stwierdzić wypada, że zainteresowanie Wystawą jest znaczne i mimo deszczu wzrasta ją codziennie ponad 1.000 osób. Wolno zatem oczekiwać, że z chwilą poprawienia się pogody liczba ta znakomicie wzrośnie i cel — spopularyzowanie wśród społeczeństwa morza i jego zagadnień — dla których Wystawa i Kiermasz zostały zorganizowane, będzie osiągnięty. (n)

NOWY ODDZIAŁ CENTRALI
HANDLOWO-TECHNICZNEJ

W Katowicach uruchomiony został oddział Centrali Handlowo-Technicznej Rzemiosła i Prywatnego Przemysłu Metalowego i Elektrotechnicznego, którego celem jest przyjmowanie zamówień sektora państwowego i samorządowego. Jak też rozdział tych zamówień między odpowiednie przedsiębiorstwa przemysłowe i rzemieślnicze. Oddział mieści się w Katowicach przy Placu Wolności 12a. (e)

UCHWAŁY
KOMITETU WSPÓLZAWODNICTWA

Na zebraniu w dniu 9.7 br. Komitet Współzawodnictwa przy Kole Z. Z. P. I. S. Izby P.-H. w Warszawie dokonał przeglądu prac dotyczących akcji współzawodnictwa na terenie Izby. Jednocześnie wysunęto wnioski o powołanie podkomisji do spraw oszczędności oraz, do spraw nowatorstwa i usprawnienia metod pracy. Poinstalowano wezwać wszystkie izby terenowe, związki zrzeszeń i zrzeszenia do utworzenia Komitetów Współzawodnictwa.

Do dnia 15.9 br. Komitet opracuje szczegółowe regulaminy dotyczące akcji współzawodnictwa, oraz zasady premiowania. (n)

OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA RADIOWCÓW W POZNANIU

W dniu 29.6 br. w gmachu I. P. H. w Poznaniu odbyła się Ogólnopolska Konferencja Radiowców, w której m. in. wzięli udział radca Konieczny z ramienia Min. Skarbu i wiceprezes IPH Skowroński. Zjazd odbył się pod przewodnictwem inż. Zolbaka.

W czasie obrad wysłuchano referatu mgra Zagórskiego na temat sytuacji gos-

podarki drobnotowarowej i ob. Retwańskiego na temat rozwoju radiotechniki, *

W dyskusji zabrał głos radca Konieczny, który wskazał, wobec przedłużenia ważności okólnika Min. Skarbu z dnia 27.2.48 r. do końca 1949 r., na możliwość uzyskania indywidualnych zezwoleń na dowody wewnętrzne w Min. Skarbu za pośrednictwem Urzędu Skarbowego. Prośba taka musiała być zaopiniowana przez Departament Planowania Przemysłu Miejskowego oraz Izbę Przemysłowo-Handlową.

I S T N I E J E O D R O K U

1 8 8 0

LABORATORIUM CHEMICZNE

St. G O R S K I

WARSZAWA, KOSZYKOWA 20

K O S M E T Y K I

Bardzo ważne!

Nowość!

Już wyszła z druku książka pt.:

„Ustalanie cen produkcyjnych“

w opracowaniu

mgra W. Ławrynowicza i mgra St. Janickiego.

Książka zawiera całokształt norm prawnych, dotyczących zarówno ustalania cen na roboty, dostawy i usługi na rzecz Skarbu Państwa i samorządu — jak ustalania cen oraz receptur produkcyjnych dla artykułów powszechnego użytku.

Książka ta jest niezbędna dla wszystkich prywatnych przemysłowców, rzemieślników i kupeców, jak również władz i instytucji przemysłu i handlu państwowego, oraz spółdzielczego.

Zamówienia nadsyłać należy do Gospodarczego Instytutu Wydawniczego — Warszawa, ul. Flory 3, na poniższym druczku. Cena 500 zł.

Wyciąć, wypełnić, zahopertować i wysłać

Stempel firmy

Do
Gospodarczego Instytutu Wydawniczego
Izb Przemysłowo-Handlowych
WARSZAWA XI

ul. Flory 3

Prosimy o wysłanie za zaliczeniem pocztowym ..... egz książki pt. „Ustalanie Cen Produkcyjnych”, po zł 500 za 1 egzemplarz.

podpis i stempel

UWAGA

Celem dokładniejszego zapoznania Czytelników z poszczególnymi gałęziami przemysłu zamieszczamy w „OTG” omówienia prac, zadań i osiągnięć Zrzeszeń Przemysłowych.

OMÓWILISMY DOTYCHCZAS;

Przemysł Mineralny
i Materiałów Budowlanych
(OTG nr 15)

Przemysł chemiczny.
(OTG nr 17)

W NAJBLIŻSZYCH NUMERACH

Prywatny
Przemysł Spożywczy

Prosimy zainteresowanych o nadsyłanie artykułów, notatek oraz zleceń ogłoszeniowych związanych z tym działem do dnia 15.8.1949.

Przemysł Metalowy
i Elektrotechniczny.

Numer zamykamy z dniem 25.8.1949.

Pozostałe gałęzie przemysłu zostaną omówione w następujących numerach. **REDAKCJA**

REDAKCJA i ADMINISTRACJA

Warszawa, Flory 3

tel. 8-54-70, 8-61-56, 8-66-30

Redaktor przyjmuje od 11 — 13

Oddział w Poznaniu, Mickiewicza 31

tel. 5-18-62, 23-65/6

Oddział w Gdyni, ul. Pułaskiego 6, tel. 30-80

Oddział w Szczecinie, Al. Niepodległości 40,

tel. 23-85

Redakcja rekopisów nie zwraca.

Redaguje: Komitet Redakcyjny

Wydawca: Gospodarczy Instytut Wydawniczy,

sa. z o. o. Izba Przemysłowo-Handlowych

Konta P. K. O. — 1-5001

numeracji miesięcznie 150. — wariantnie

450. — półrocznie 900. —, rocznie 1.800 zł.

CENNIK OGŁOSZENI:

1/1 strony 20.000 zł 1/2 str. 25.000 zł 1/4 str.

13.000 zł.

ogłoszeń wymiarowa: 70 zł za milimetr

szerokości 1 łamu (kolumna ma 1 łamy

w lekcie o 25 uł. strozei.

Drukarnia: Spół. Wya. „Wydawnictwo Łonowe”
W-wa. Skolimowska 3 R-81431